

ELŐFIZETÉS

HELYREK:

Egy évre 24 beszed.
Egy hónap 2 beszed.

VIDÉKEK:

Egy évre 23 beszed.
Egy hónap 2 beszed.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült

vasszék palotájában.

TELEFON-SZÁM: 137.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-

Társaság.

Művelő Közhely-ut. 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Szombat, június 24.

Linsingen tovább nyomul előre.

Budapest, június 23. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Orosz hadszíntér:

A Oeremosz völgyében az oroszok előnyomulóban vannak Kutyle. Egyebként Bukovinában és Kelet-Galiciában a helyzet változatlan. Állásaink ellen, Radzwlowlól délkeletre és északra az ellenség tegnap számos heves támadást intézett. Mindenütt visszavertük. A Linsingen tábornokparancsnoksága alatt harcoló haderők Gorochowlól északkeletre és Lokaoyntól keletre az oroszokat tovább vetették vissza. Lokaoynál csapataink több mint 400 foglyot és 4 orosz géppuskát szállítottak be. A Stochod—Styr szakaszon az ellenség több erős ellen-támadása megghiusult.

Olasz hadszíntér:

Tegnap az ágyutüz a Doberdó fensík északi szakaszán időnkint igen heves volt. Az ellenségnek állásaink ellen intézett ismételt gyalogsági támadásait a Mrzi Vrhtól és a Krntól délkeletre visszavertük. A Plöcken szakaszon ma reggel élénk tüzérségi harc kezdődött. A Dolomit harcvonalon megghiusult olaszoknak a Groda del Ankona ellen intézett újabb támadása. Ugyanez volt a sorsuk a Primolanó területéről indított elszigetelt ellenséges előretöréseknek. Az Ortier területen a határon csapataink több magas oszlopot szállítottak meg.

Délkeleti hadszíntér:

A Wojusa alsó folyásánál csatározás volt. Helyzet változatlan. Hofer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Lucknál előrehalad támadásunk.

Berlin, június 23. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Serpntól keletre megghiusítottuk az ellenség támadási kísérletét. Német járórvállalkozások alkalmával, így Lihonsnál, Lassignynél és a Maison-de-champagne-i majornál (massigestől északnyugatra) néhány tucat foglyot ejtettünk és több géppuskát zsákmányoltunk. A Vaux erődöt nyugatra

elfoglalt árkaik ellen intézett három francia támadást visszavertünk. Itt június 21-én 24 tisztet és több mint 400 fonyi tehenységet fogtunk el. Tegnap ellenséges repülők megtámadták Karlsruhe és Muhlheimot Badenden, valamint Triert. A polgári lakosság köréből az áldozatok egész sorát veszítettük. Említésre méltó katonai kárt e helységekben nem okozhattak és nem is okoztak. A támadók négy repülőgépet veszítettek el, egy-egy repülőgép visszarepülése alkalmával Niederlanterbachnál és Lenbachnál leszállani kényszerült. A bennülők között, akiket elfogtunk, két angol volt. A másik két repülőgéppel légi harcban bántunk el. Ez alkalommal Hündorf hadnagy hatodik ellentelét szedte le. Ezenkívül tegnap egy-egy ellenséges repülőgépet lőtünk le Ypern vidékén, Hellytól keletre (Mulezer hadnagy ötödik repülőgépe), a Lanconnál (Grandpretól délre) Morxneimnál (Gebweilertől keletre) és Sennheimtől dél-nyugatra úgy, hogy ellenteleink összesen 9 repülőgépet veszítettek el. Repülőgéprajaink támadást intéztek a st-poli katonai telepek ellen, valamint ellenséges táborok és szállások ellen Verduntól nyugatra és délre.

Keleti hadszíntér:

Hindenburg tábornagy hadcsoportja:

Berezinanál történt rövid előretörés alkalmával (Bodganowtól keletre) 45 fogoly, 2 géppuska és 2 revolver-ágyu jutott kezünkre.

Lipót bajor herceg, tábornagy hadcsoportja:

Ozarieschtől északkeletre a csatorna állások ellen előnyomuló gyöngébb ellenséges osztagokat véresen visszavertük.

Linsingen tábornok hadcsoportja:

Ellenség többszöri előretörése ellenére támadásaink Lucktól nyugatra és dél-nyugatra előrehaladtak. A Berestecke—Bródy vonal előtti arcvonalon az oroszok előretöréseit könnyű szerrel visszavertük.

Bothmer gróf tábornok hadseregénél:

Nincs ujság.

Balkán hadszíntér:

Lényeges esemény nem történt. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Velence újabb bombázása

Huszonkettedikén este tengerészeti repülőgépeink egy csoportja Montalcone mellett eredményesen bombázta az ellenséges állásokat. **23-an reggel egy tengerészeti repülőgéprajaink megtámadta Velencét.** A Nicolo Alberoni erődben, a gázgyárban, de különösen az arzenalban, nehéz bombákkal számos telitalálatot érttek el és nagy károkat okoztak. A repülőgépek, amelyeket nevesen, de eredménytelenül bombáztak, sertetlenül tértek vissza. **11 fő-anaparcoceno-aság.** (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

A tisztviselők.

Arad, június 23.

A tisztviselőket a nemzet napszámosságainak szokták nevezni és a magyar tisztviselők ősidők óta csakugyan napszámosságoknak is érzik magukat. A szellemi munka robotjaért napszámosság bért kaptak évtizedeken át. A tisztviselők — az államiak és a városiak egyaránt — hosszú idő óta ugyyszólván ráfizetnek a hivatalukra. A közhivatalnok csakugyan elmondhatja, hogy ő olyannak érzi magát, mint annak a vidéki lapocskának — a munkatárs, aki előtt a kiadója így panaszkodott:

— Tudja-e Morbiczer ur, hogy én borzasztóan ráfizetek a lapomra.

Amire tanyarul felelt a nirlapiró:

— Tudja-e kiadó ur, hogy én is rettentő sok pénzt ráfizetek az ön lapjára, mert a fizetésemből csak szivarra telik, a többit pedig a váltóimból fedezem.

A tisztviselő is majdnem ugyan. Béke idején még csak megvigasztalhatta magát azzal, na ötödikén mar egy fillérse maradt a fizetéséből, hogy átüszeresnél van hitel, majd csak kihúzzuk a következő hónap elsejéig. De most erre nem támaszkodhatik, most tehát a nemzet napszámossága rosszabb sorsban van, mint a favágó. Mert a favágó a munkaerő hiánya következtében mindeu nagyobb izgalom nélkül kérhet hatszoros napibért, azonban, na a hivatalnok ötven százalékos drágasági pótlékot mer emlegetni, akkor könnyen kisüthetik róla az orosz nihilistákkal való közeli rokonságot. Pedig senkinek sincs oka megütöközni azon, ha a fixfizetéses szellemi munkás jeleatékeny emelést kér az államtól; vagy a törvényhatóságtól, szóva attól, akinek érdekeit minden ideg

szálával szolgálja. Éppen ezért a legteljesebb mértékben helyeselni kell Varjassy Lajos aradi polgármester ama kiváló szociális érzékre valló mozgalmát, amelyet a hivatalnokok súlyos anyagi helyzetének javítása érdekében megindított. Arad város népszerű polgármestere ugyanis e hó 26-ára értekezletre hívja össze az aradi köztisztviselőket, hogy megbeszélje a hivatalnokok sorsának könnyítése érdekében teendő fontos lépéseket. A tisztviselők tudvalevőleg eddig husz százalék hadi drágasági pótlékot kaptak, azonban ez a segítség ma már egyáltalán nem lendít a szegény emberek sorsán. Nem mondhatja azt ma már komoly képpel senki, hogy a drágaság ez évben ugyan olyan mértékű, mint a múlt esztendőben volt. Nem állíthatja azt senki, hogy az a cipő, amelyet 1915-ben huszonöt koronáért kaptunk, ezerszázötvenkoronáért negyven koronán alul megvásárolható husz százalék ez? Az analógia elkövetett axióma az, hogy a háboruban senki sincs olyan mostoha helyzetben, mint a fix fizetésű hivatalnok. A kereskedő, a gazda, az iparos a legnagyobb lelki nyugalommal átnárrhatja a mindennapi szükségleti cikkek magas árát a közönségre, arra a nagy fogyasztó-tömegre, amely a maga kórkorszakának szervezetelességében tehetetlenül áll az élelmiszer- és arauzsora cépszerű szaja előtt. A kereskedő, a földbirtokos, a két kézi munkás háromszor olyan nagy arat szabad a cikkekért, a munkatejesítéséért, ha ő drágábban kénytelen valamit vásárolni. Sokan egyenesen örülnek, ha valamely fontos cikk ára néhány perccel magasabb lesz, mert ez indok nekik az újabb és tetemesebb áremelésre.

De mit tehet a rojtos nadrágú, a borotvátlan és beesett arcú fix Aladar? Hogyan rekompenzálja ő magát azért, ha a kis leánya szan-uáljáért husz koronát kérnek, amelyért két esztendővel ezelőtt még öt koronát is sokalt? O, a jámbor, a békétűrő szociális proletár nem emelhet fel a munkabérért, nem sztrájkolhat, mert hiszen „művelt ember ilyesmire nem vetemedhetik.”

Egyes vidéki városokban már hangosabban kezd beszélni a tisztviselő üres gyomra, mint ahogyan a koplalás szabályai ezt megengedhetnek. Szegeden a napokban a városi hivatalnokok kijelentették, hogy csak száz perccel fizetésemeléssel elégedhetnek meg, Nyiregyháza pedig Szakóczy Lajos törvényszéki elnök elnöklése alatt mondták ki az ötven százalékos fizetésemelés elengedhetetlen szükségességet és a tizenegyedik fizetési osztály eltörlését. Győrtől a magasrangú állami tisztviselők szintén gyűlést tartottak és kijelentették, hogy nem elégedhetnek meg a múlt esztendő husz perccel fizetésemeléssel. Ha pedig az állam nem adja ezt meg, akkor... Nem kell azért összeráncolni a homlokot, nem hangzóttak el forradalmi kijelentések...

Akkor ugyanis kénytelenek — tovább koplalni.

Azokban minden okunk megvan azt remélni, hogy a pénzügyminiszter, aki maga is a ranglétra alján kezdte és átment a hivatalnoki élet minden tázisan, átérzi a jajszó fájdalmait és megadja a tisztviselők megélhetéséhez szükséges anyagi eszközöket. Ő jól tudja, hogy a folyton korgó gyomor produktív munkát nem eredményez.

Kulturprogram.

(A Kölcsey Egyesület munkaterve. — Incidens a választmányi ülésen.)

Arad, június 23.

A Kölcsey-Egyesület választmánya ma délután Fényes Dező elnöklése alatt, Kintzig János községi elnök és Varjassy Lajos polgármester részvételével választmányi ülést tartott, amelyen ifjú Vass Gusztáv előterjesztette az egyesület jövő évi, nagy és gondosan kidolgozott programját. Az elnök, mint a választmány elnöke, Kintzig János községi elnök, bejelentette, hogy Krenner Miklós, az egyesület alelnöke és a kulturpalota felügyelő bizottságának tagja a hirtetéről küldött leveleiben bejelentett mindezt a választmányi ülésről való lemondását és a Kölcsey-Egyesületből való kilépését. A választmány ezt tudomásul vette. Az új választást az alapszabályok értelmében a legközelebbi közgyűlés fogja megválasztani.

A Varjassy Arpad szoborbizottság megalkotása kapcsán a választmányi gyűlés Fényes Dező indítványára egyhangúlag elhatározta, hogy elhunyt nagy elnöke emlékművének a penitenciális alaptól rendelkezésre álló 4012 koronából ezer koronával járul hozzá.

— Ennek kapcsán — mondotta az elnök — habár nem hivatalosan, bejelenthetem, hogy a szoborgyűlés előrelátóan olyan fókuszpontra fog összpontosítani, hogy abból Varjassy Arpad emléket elevenebben is megörökíthetjük: oly alapítvánnyal, amelynek kamataiból a hirtetéről visszatérő tanítók, vagy elesett tanítók hozzátartozói lesznek támogathatók.

Az Ilkóczy-alapítvány kamataiból ebben az évben Babilák Mihály tanítót részesítették 60 korona jutalomban, a Trefort-alapítvány kamatait pedig Özevgy Horvát Béláné iskolai tanítónőnek adták ki.

A választmány kiemelte, hogy helyesléssel érvényesíti az elnök tervét, amely szerint az aradi ésszett hívek nevei a kulturpalota homlokzatán elhelyezendő márványlapra legyenek megörökítendők és az elnök tervét a legmagasabbban pártolja és megábrá teszi. Kimondotta a választmányi gyűlés, hogy Gál Gyula, a Nemzeti Színház aradi-asthetikus nagynevű művésze Aradon megünnepelendő jubileumán részt vesz és a maga részéről a rendező-bizottságba Fényes Dező elnököt küldi ki.

Ezután Szöllösi István választmányi tagnak már áprilisban benyújtott indítványát tárgyalta a választmányi gyűlés. Az indítvány azt proponálta, hogy az aradi kulturpalota között létesítsen a Kölcsey Egyesület kapcsolatot, hogy a sebesült katonák részére rendezzen az egyesület számára tanfolyamokat, továbbá, hogy a Kölcsey Egyesület lássa el olvasmányokkal a sebesülteket, végül a Trefort alapítványt kívánja, majd a népkönyvtárak fejlesztését, munkaszínházok rendezését.

— Ezzel vonatkozólag — mondotta Fényes

elnök — bejelenthetem, hogy ifjabb Vass Gusztáv urat kértem fel, hogy az egyesület munkaprogramját dolgozza ki és az azt majd a választmány előterjesztje. A Szöllösi félé indítványok egyike sem olyan, hogy azok telet határozni kellene, mert részben már meg vannak valósítva, részben megvalósításuk lehetetlen, vagy ésszerűtlen. Kérem ezért, méltóztassék az én indítványaimat elfogadni.

Ifjabb Vass Gusztáv terjesztette elő ezután előterjesztését. A terv szerint az egyesület a város közönségét három osztályba sorozza. Azok számára, akik iskolát nem végeztek, vagy iskolai képzettségük hiányos, szabad iskolákat rendez a községi iskolákban, továbbá hetenként egyszer a Kulturpalotában vitetett képekkel, esetleg mozgóképekkel élénkített előadásokat. Azok számára, akiknek meg van a kellő iskolai képzettségük, de azt tovább akarják fejleszteni, szabad lyceumot a középiskolai tanárok bevonásával a felső kereskedelmi iskola, vagy a polgári gimnázium nagytermében. E szabad lyceumok anyagát a természettudományok, matematika, képzőművészet, a természettudományok alapjai, az ipari, technikai tudományok ismeretése képezni. A harmadik csoport a magasabb értelmi és műveltségi fokú elöltek számára szabad egyetemet rendezne az egyesület a középiskolai tanárok és a közeli egyetemi tanárok bevonásával. Ezekkel kapcsolatban a Kulturpalota könyvtártermében hetenként kétszer-háromszor könyvtárszert rendeznének, amelyek megismerkedhetnek a publikum az egyesület nagyrészt könyv és kézirattal gyűjteményével.

Fényes Dező felszólalásában a terv gyakorlati kivitelezését fejtegette, majd Szöllösi István szólalt fel.

— Nekem — mondotta — más előzmény volt, mint az elnököt felbrazítani. Nagy örömmel hallgattam, hogy az ifjabb Vass Gusztáv által előterjesztett tervet komoly munkaprogram, az alapszabályoknak tartalommal való megtöltése. Felajánlja végül az elnököt, hogy a választmányi gyűlést alapszabályszerűleg minden hónapban egyszer hívja össze, mert jobb egyes dolgokat előre megbeszélni, mint utólag rekrimálni.

Fényes Dező: Visszatértem azt az öntelt modort mindenekelőtt, amelyben Szöllösi ur felszólalt. Az idézetre én is idéssel felelek. Chanteclerből idésem azt, hogy nem azért kell fel a nap, mert a kakas kukorékol. A Kölcsey egyesület elnöksége sem Chantecler — Szöllösi ur kukorékolására ébredt fel, mert hisz én, amikor az egyesület visszatértem, jól tudtam, hogy milyen kulturális és hasznos feladatok várnak itt rám és ezeket a feladatokat teljesíteni is fogom.

Szóköly Salamon: Sokan vagyunk itt, akiknek a tárgyalások személyeskedő hangja nem tetszik (lélek helyesítés). A tárgyalásoknak nem szabad egy ember körüli megfordulni és az objektív hangot meg kell tartani.

Ugyanígy értelemben szólalt fel Just Ferenc már. Üsletvevő is, majd a választmány napirendre tért az incidens felett. Kovács Vince, Vass Gusztáv terjesztésének gyakorlati megoldásával foglalkozik a indítványozza, hogy az előkészítő munkára egy három tagú bizottságot küldjenek ki. Szathmáry János azt indítványozza, hogy a bizottság öt tagú legyen. A választmány a bizottságba Fényes Dező elnöklése alatt ifjú Vass Gusztávot, Kovács Vincét, Kelenyi Jánost, Wagner József urat és Kehrler Károlyt küldi ki.

Végül Bácsák Károly egyesületi pénztáros olvasta fel a fél évi számadásokat,

Elítélték a nagyváradai vesztegetőket.

— Salgoru ítélet. — Adorján Emil dr. két és fél évi börtönbüntetésére.

Saját tudósítók telefonjelentése.

Nagyvárad, június 23.

A nagyváradai vesztegetési perben, amelynek kimenetelére az egész ország lesújt varakozással tekintet, ma hozta meg a bíróság ítéletét. Az ítélet nem várt szigorral sújt le a vadlottakra s mindenütt nagy meglepetést keltett.

Mint ismeretes, a múlt év folyamán hadseregcsatlósági visszaélések miatt letartóztatott Weinberger Lajos (magasrangú nagyváradai katonatiszt), az Elmia-gőzmalom tulajdonosát. A Weinberger-féle számtalan ügyek felülvizsgálásával a katonaság Waisel Lénárt népielkötő főhadnagyot bízta meg, akinek egy napon jó barátja és katonatiszt, Prikkel százados tízezer koronát ajánlott fel, ha szakértői munkáját gyorsabban látja el. Waisel látszólag belement a dologba, de később azt Czövek államrendőrségi kapitánnyal, akinek tanácsára jelentést tett a katonai ügyészségnek. A nyomozás megállapította, hogy Prikkel a pénzt Weinbergernek egyik rokonától, Balog Lajostól kapta, aki viszont a maga részéről azt vallotta, hogy az összeget megbízatással Weinbergernek adta át neki Adorján Emil dr. tanácsára, aki a pénzt tízezer koronára ki is egészítette.

Adorjánnak az ügybe történt bekeverése különös szenzációképp hatott Nagyváradon, ahol az ügyvéd a legelőkelőbb társadalmi és közéleti szerepet játszotta. Adorján dr., aki szegény sorból nagy szorgalommal küzdött fel magát, senki se volt a függetlenségi pártnak, utóbb a nagyváradai ügyvédi kamarának s minden nagyváradai politikai és társadalmi körökben kivette részét. Ő volt egyik telepítője a nagyváradai négyemeletes hatalmas Fekete Sas-szállónak, ennek az óriási épületkomplexumnak, amely az első passzazs-épület volt Magyarországon. Adorján a perben a legelő magyar kriminálista, Koloman Samu dr. védte.

Két hetes tárgyalás után s miután több, mint két napig tanácskozott a bíróság, ma este tizenegy órakor hirdette ki Balázs Kiemér dr. elnök az ítéletet. A törvényszék Weinberger Lajosot, mint tettest, Adorján Emil dr. és Balog Lajos, mint büntető bűnösnek találta az 1915. XIX. t.-c. 10. szakaszába ütköző, a hadviselés érdekei ellen elkövetett bűntettben, amit Weinberger az által követelt el, hogy a letartóztatásban lévő Weinberger Lajos szállásának felülvizsgálására kiküldött Waisel Lénárt népielkötő főhadnagy szakértőt abból a célból, hogy az hivatali kötelességmegszegése, 10,000 korona jutalmat adott, aki azonban azt az összeget nem fogadta el; Adorján Emil dr. és Balog Lajos tényleg Weinbergernek szándékát, azt elősegítették azzal, hogy Adorján az összeget kiegészítette, Balog pedig azt továbbítás céljából Prikkel századoshoz juttatta.

A törvényszék ezért Weinberger Lajosot 3 évi börtönbüntetésre, Adorján Emil dr. két és fél évi börtönbüntetésre és kétezer korona pénzbüntetésre, Balog Lajosot másként évi börtönbüntetésre és 1000 korona pénzbüntetésre, vas-

menyiöket 3 évi hivatalvesztésre ítélte.

Balog büntetéséből a vizsgálói fogsággal három hónapot kivoltított vett a bíróság. Amennyiben a pénzbüntetés nem volna behajtható, az további három uavi börtönbüntetésre változtatható.

Baróty Pál ügyészhelyettes az ítéletnek Weinbergerre vonatkozó részében megnyugodott, elegendő számú panaszt jelentett be az Adorján Emil dr.-ra és Balog Lajosra vonatkozó rész miatt azért, mert a törvényszék őket mint büntető bűnösöket és nem mint tettestársakat ítélte el. A védők valamennyien semmisségi panaszt jelentettek be.

Balog Lajos az ítélet kihirdetése alatt rosszul lett és összeesett. Az elnök intézkedésére egy pohár viaszt nyújtottak neki, mire magához tért és folytatni kezelt az ítéletki- hirdetést. A törvényszék Balog Lajosot szabadlábra helyezte. Weinbergerre és Adorján dr. eddig is szabadlábon voltak az ügyész most sem kérte letartóztatásukat. Az ítéletki- hirdetésnek éjjel 1/1 órára lett vége.

Caillaux a béke mellett.

(Elsőkötő francia politikusok óhajtnak a békét. — Bűnbakot keresnek Verdunert.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, június 23.

Genf. Egy francia szociálista lapban Brisson képviselő kifejti, hogy Caillaux vezetésével számos elsőköltő francia politikus híve a békemozgalomnak és mindent latba vetnek, hogy mielőbb végét szakítsák a háborúnak.

London. Ugy hírlik, hogy a francia kamara tükös ülésein számos szonok Verdun védelmét, mint a francia hadvezetőség súlyos hibáját tüntette fel. Több képviselő kifejtette, hogy a franciákat Verdunnál ért veszteségek oly nagyok, hogy emiatt nem is vehetnek részt az entente által tervezett általános offenzívában. Sokkal okosabb lett volna — mondottak — Verdun a nemetek első támadása után kitérni és a hátsó vonásokat tartani. A hadsereg kipurkát vezetői is ezen az állásponton voltak s ezáltal a nemetek nem jutottak volna jelentős sikerhez. Verdun jelentősége csak a makacs francia védelem által növekedett annyira, hogy ma a francia nép fontosabbnak tartja Verdun, mint Páris. Ha a nemetek annak idején elfoglalták volna Páris, az nem sújtotta volna annyira is a francia népet, mint most Verdun esetleges elvesztése. Semmikep sem biztos, hogy a franciák Verdun meg is tudják tartani. Ki kell kutatni a bűnösöket s meg kell büntetni azokat. Igen heves vita után Briand miniszterelnök beregyszerít a vizsgálóba, de nem olyan eredményben, mint azt a kamara óhajtotta.

Nem lehet — mondotta — büntetésről szó azok között, akik hónapok óta borzasztó kínok és önteltádozás közepe tette teitartoztatják az ellenséget.

Hősi halált halt hadapródok.

(Az aradi házezred gyászja.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Arad, június 23.

Négy bajtársnak hősi halálát jelenti mély gyászai az aradi 28. gyalogezred tisztikara, a mely sajnos, az utóbbi időben többször egymásután adta meg a módjában álló végtiszteségnek ebben a formájában a tiszteletet a királyi és hazáért elesett hősöknek. Nagy áldozatokkal nos az ezred minden harcterén, de különösen az orosz titzező megbüntetésére került sok drága verbe nekünk, aradiaknak. Az ezred tisztikara négy fiatal tisztjelöltnek egyszerű haláláról jelent mélyen elszomorodott hírvél: Capra Aurél dr. tartalékos zászlós, Kisjenői ügyvéd, Kapti Ferenc tartalékos hadapród, Rózy Virgí tartalékos hadapród és Ligeti Hugó hadapródjelölt, június 16-án az orosz harcterén terüen kötelességük teljesítése közben estek el.

Az ezred, azokban a győzelmes harcokban, a melyek már június első napjaiban folytak, sokat el nem muló dicsőséget szerzett.

Ezt bizonyítja a június 8-ikán kelt következő hadosztályparancs: Vitéz hadaim, május 30-ika óta álltok harcban a hiszegő ellenséggel! Amit ti tettetek — büntetve őt szövetségességéért — fenyves, felemlé! Ti, a magyar alföld fia, hegyóriásokkal birkóztatok meg, rohammal vettétek be állásait, közel nyolcezer hiszegőt foglani ejtettetek, sok foglyot, hadiszert szakmányoltatok. Körübelül ugyanennyi ellenséget tettedek harcceptelenné. Miattatok szoruló felelem fogta el sorait. Bússka vagyok rátok, osodálak beneteket, köszönetemet fejezem ki nektek. Hazánk védelmében hervadhatatlan babérokot szerettetek. Meg vagyok győződve, hogy továbbra is ezen a dicsőséges uton fogtok haladni. Panega, Conca, Trescha, Fondi, Monte Belmonte, Monte Barco, Monte Panoccio, Monte del Busibollo, Maiga Ciarmalta, Monte Lemaria, — a nevek örök időkre fel vannak jegyezve aranykönyveitekben.

Azonban mint a tisztikar felele keretes, kevés saavu, de mély bánatú jelentése egészen beasóli tovább az oroszánrészt vette ki azokból a küzdelmekből, amelyek mélyen bent, orosz földön folytak, a szövetségő ellenség sok sebből vérző országában. Az aradi hőöket, az ilyen hőööknek kijáró tiszteletadással temették el az ádás tusa napján. Canovában helyezték őket örök nyugalomra.

Harctéren szerzett súlyos betegségeben halt el a knittelföldi hadikórházban Gruber Sándor, a 28-ik gyalogezred tartalékos számvevő őrmestere. Az ottani katonai temetőbe helyezték örök pihenésre.

Skonda László a 28. vadászszázalój kadedtje az orosz harcterén hősi halált halt. A husz éves aradi katalember halálát egyik bajtárs levélben adta tudomásul a hő ösvegy ódas anyjának. A szomorú levél azt is hírül hozza, hogy Skonda megkapta a nagy szűt vitézségi érmét, de azt nem lehetett mellére feltűzni, mert már akkor temetőben pihenés nagy küzdelmek fáradságát.

Semleges marad az új görög kormány.

(Az entente terror-rendszabályai. — Görögország engedni kénytelen.)
Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 23.

Luganó. A *Corriere della Sera* tudósítója beszégetést folytatott Skuudis volt görög minisztereinkkel. Skuudis kijelentette, hogy az új kabinet is okvetlenül semleges marad, mert az országot nem lehet háborúba vinni. Egy görög kormány sem lehet abban a helyzetben, hogy a katonákat háborúba vigye, mert ezt csak a király teneti meg, aminek a nép és a hadsereg vakon engedelmeskedik.

Olaszország is . . .

Rotterdam. Aténből jelentik: Olaszország egy külön jegyzékben csatlakozott az entente hatalmaknak Görögországgal szemben tett intézkedéséhez. A jegyzékben Olaszország különösen a görög hadsereg leszerelését követeli Délalbániának azon területein is, melyeket Görögország megszállva tart.

Az entente óriási nyomása.

Beos. A görögországi eseményekről a mai nap folyamán újabb olyan jelentések nem érkeztek, amelyekből a válság megoldásának haladására lehetne következtetni. Az itteni jól informált körökben remélik, hogy a vezető személyiségeknek most is sikerülni fog a nép akaratának megfelelő semleges politikát folytatni, dacára annak, hogy az entente óriási nyomása folytán egyelőre Görögország kénytelen volt néhány pontban engedni.

A görögök kiűritették Serest.

Szófia. Az athéni Embros jelenti: Seres katonai kiűritése folyik. A katonai raktárak legnagyobb része már üres. A csapatok és a hadiszerek legnagyobb részét elszállították Drámába és Kavallába.

Moschopoulos főparancsnok.

Szófia. Az athéni Nea Imera jelenti, hogy Moschopoulos tabornokot a Görög-Macedoniából visszavont és Volo és Larissa között koncentrált csapatok főparancsnokává nevezték ki. Moschopoulos tabornokot Konstantin király kinevezésére rendelte.

VÁROS ÉS MEGYE.

Szenet vett a város a közönségnek.

(A rendkívüli közgyűlés megrendelése.)

az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, június 23.

Arad város törvényhatósági bizottsága ma délután Kintzig János főispán elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, hogy néhány sürgős szállításra megbízást adjon. Az Aradi Közlöny már részletesen ismertette a gazdasági szék által tartott versenyfegyverialás alkalmával a szén és koksz szállításra beérkezett ajánlatokat. A közgyűlés Kuffel Károly és fia cég

ajánlatát fogadta el és egyúttal felhatalmazta a tanácsot, hogy ötven százalékkal többet vásároljon a kiírt mennyiségnél és ezt majd később meghatározandó módon — szénjegyek kiadása útján — juttassa a közönségnek.

A közgyűlés megbízást adott a Pepoli és Eberlein-cégnek az Újtelep egy része esatornázására 14.600 korona vállalati áron. Érdekes, hogy a másik ajánlattevő, Pellegrini David csak negyven fillére volt árágóbb.

A járványkorhas vasbuior-berendezését a közgyűlés a Kleisner testvérek cégre, a lepdők, takarók szállítását a Domán Sándor cégre bízta. Újabb ajánlattevőkre és minták benyújtására szólítja fel a közgyűlés a Lengyel Testvérek és Domán Sándor céget matracok és egyéb berendezési cikkeket illetően.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szombat: Góth Sándor és G. Kertész Ella vendég fellépéssel „Az ingovány”.

Odette.

Franceska Bertini filmrepreiz az Urániában.

Arad, június 23.

A színház ma százszámra hozzáérkezett levelekben foglalt kívánságuk tesz eleget, a mikor a szezon legkiválóbb művészi szelekcioját újra műsorra vette. A mélységes egész életsorsot megfordító személyek forradalmi dráma. A szerelemnek és szenvedélynek sőt tragikuma felhője lebeg a hősnő felett, amikor elviharzik előttünk ez a páratlan szépséggel teljes, megrázó tragédia: úgy érezzük, hogy ez a színjáték ezáltal több volt, mint rendszeren, belemaradt a szívünkbe, felszabadította érzéseinket és a fájó részvétnak egész melegét változta ki belőlük. Az életet a maga elbűvölő közvetenségével, az életnek egy villámszerű epizódját a maga bünsz erájével látatta meg velünk a szerző. Hiszen Sardou nagy mesere annak, hogy az embernek ott fogja meg, ahol legkönnyebben nyílik meg az érzések forrása, ott bilincsel meg a csalekné nye és a tragikuma, a hol legjobban fáj és Odetteben valóságos művészettel vannak ezek a pontok kikeresve. A film címszerepét egy közismert népszerű és tüneményes tehetséggel megáldott művész: Franceska Bertini játssa. Ha vissza idézzük az olvasó emlékezőteje a „Za la morte” című képet, melyben ez a nő olyat produkált, amelyhez hasonlót színésznő még nem teremtett meg: igazán felesleges az ő művészetéről akár csak egy szót is ejteni. Hiu volna minden szó, üres kopott és egyóvert frázisokkal nem lehet leírni a színésznő kvalitásait. Hogy tüneményes szépségű, hogy elragadó bájjal van megáldva, ezt mindeki tudja. Amde mindenki érzi, hogy ebben a képben az érzelmeknek olyan hódítóan széles skáláját érzékelteti meg az a művész, hogy kivételes szépsége a nagy művészi tudás és játék melletti szinte elreput. Ne hogy a mult alkalmkor is előfordult tolongások megismétlődjenek, az igazgatóság úgy intézkedett, hogy az előadás napjain minden nap d. u. fél 5 órakor a színház irodájában az napra szóló zártszék jegyeket fognak árúsítani. Kéri a színház a közönséget, hogy a jegyszükségletét az irodában szerazzék be, mert a pénztárnál levő óriási tolongás kellemetlenségre adhat okot.

* A színház hírei. Vasárnapi előadások: Vasárnap d. u. 8 és fél órakor Jókai híres „Magyar nábob”-ja kerül színpadra, melynek e

lesz az első délutáni előadása, a szereplők ugyanazok, mint a bemutató alkalmával. Este 8 és fél órakor az állandóan szüfolt házakat vonzó „Mágnas Miska” operett van műsoron, a főszerepben Sz. Rontai Boriska, Horváth Mici, Barics, Győző, Polgár S. stb. „A Szulamith” felújítása hétfőn Goldfaden pompás operettjét eleveníti fel a társulat, a címszerepben Z. Váradi Margittal a többi szereplők Ligeti Margit, Barics, Győző, Polgár S. Kertész, Harold, Várnai, stb. — Góthék utolsó vendégjátéka. Szombaton lépnek fel Góthék ez időnyben utolszor „Az Ingovány”-ban. A közönségnek, mely minden fellépésük alkalmával zsu-tolásiig megtöltötte a színházat, feledhetetlen estéket szereztek a kiváló vendég művészek.

* Az ópium sán az emberi szenvedések tükre vasárnap kerül bemutatásra az Erzeébet mozgósínházban, egy a jelenkor legaktuálisabb felvételével együtt a Dardanellák ostroma című képpel. Opium! A távol kelet népeinek bűvös narkotikuma ez, az ópium mámorában, mint egy kódiályoképben, színtelen, pompázatosan libben el a megfoghatatlan, az utólérhetetlen, a gyönyör, az öröm, a boldogság. De az ópium rabjai boldogtalan fanasztáká válnak azután, ha a tündérlátomból a sivat valóra ébrednek. Az ópium rabja e játékban egy híres művész, megejtő démona pedig egy pergamentbőrű, alattomos, szerelmes kínai szolgája a művész vőlegényének. — Legközelebb csütörtökön Az angyalarcu boszorkány.

* Monda a sátn kutyájáról. (Conan Doyle-dráma az Apollóban.) Ma este minden tekintetben művészi értékű filmet mutatott be az Apolló-színház. Richard Oswald mesteri rendezésében kaptuk a Conan Doyle-sorozat legújabb filmjét: „A rablólovag”-ot, amelynek szűsége a sátn kutyájának legendáját foglalkja magában. A felfedhetetlen sikerű filmek közé sorozhatják Richard Oswald legújabb munkáját, amely bővekedik az érdekliző s izgalmas jelenetekben. A lovag-korszakból ered a misztikus legenda s e kornak minden sülszerűségét megtatadjuk a lebilincselő drámában. A premier publikumát valóságos frappirozta a nem mindennapi ítm. A nagy-szabású dráman kívül „Juszuf öliete” című 3 felvonásos színparkó szelemességgel megal vigáték mutatatta a publikumot. Az új műsor még szombaton és vasárnap kerül vetítésre.

SPORT.

A Budapesti Athletikai Klub Aradon.

(Jótekonycelu sportünnepegy. — Katonazene az AIE. pályán.)

Arad, június 23

A főváros egyik legjobb football csapata lesz ismét az ATE. ellenfele vasárnap délután. A BAK. csapata ugyanazzal az összehátításban veszi fel a küzdelmet az ATE.-vel, mellyel az FTC-ét 3 : 0-ra, a MAC-ot 4 : 1-re, a BEAC-ot 9 : 0-ra verte, mely eredményei alapján a legjobb csapatok közé emelkedett. Csapatában három volt válogatott játékos is fog szerepelni. Előzőleg a 33. gyalogezred megerősödött csapata játszik az ATE I. b. csapatával. A mérkőzések, melyek alatt a há-ziezred teljes zenakara hangversenyez, az ATE Ováriéri sporttelepen fognak lezajlani. A tiszta jövedelem 50 százaléka háborús jótekonycérra lesz fordítva. 8191

+ Temesvári 33. FC. I. — ATE I. B. 5 : 2. (2 : 2). Csatorlokon délután játszott az Ovár-ter pályán a két csapat a fenti eredményel. A temesváriak jóképeassgu csapata megérdemelt győzelmet aratott az ATE. I. B. felett, mivel az első csapat tagjai/pihenőt tartanak, vagy a vasárnapi BAK. mérkőzésen liti kondícióba légyenek. A mérkőzést Asóth (Szék.) vezette.

Románia meggyőződése Németország erejéről.

(Negyvennyolcezer német Bukarestben. — Elégedetlen az orosz követ Bratianuval.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, június 23.

Bukarest. A besszarábiai határról jelentik: A „Ruskoje Slovo” szerint az oroszok offenzívája kétségtelesen megelőnikette a romániai intervencionisták mozgalmát. Egészen bizonytalan azonban, hogy Románia milyen álláspontra fog helyezkedni a jövő eseményekkel szemben, bár jól tudja, hogy az orosz csapatok mennyire veszélyeztetik a román határt.

Tény azonban, hogy a román hadvezetőség is ellenintézkedéseket fogantatoit és az orosz határon erős román csapatösszpontosítások észlelhetők.

Nem lehetetlen, hogy az egész román hádseregnek teljes hadiképzésre való emeléséről van szó.

Nem titkolhatjuk el — írja továbbá az orosz lap — hogy a román közvélemény hangja a nem épen a mi javunkra szól. Romániában rendkívül nagy a respektus Németország iránt. Ez a respektus pedig még csak emelkedett a birodalmi kancellár beszéde után.

Románia politikai köreiből az a meggyőződés uralkodik, hogy Németország katonai ereje rettenetesen nagy és hogy a német kormány békehajlandóságának az entente részéről való nem épen barátságos fogadtatása miatt, a német birodalom emberfeletti akarat-erővel halálos csapást fog az ententere mérni.

A besszarábiai csapatösszpontosítások Bukarestben ismeretesek voltak.

Pokleszky-Koziel orosz követ Bratianu miniszterelnökkel több tanácskozást tartott, ennek az eredménye azonban ismeretlen, de úgy látszik, őt nem elégítette ki.

Bukarest. A romániai russzofil-párt vasárnap, elposványodott népgyűlésének szánalmas lefolyása immár köztudomású Romániában.

A közvélemény, amely már torkig van a háborus uszításokkal, valóságos megbotránkozásal értesült azokról a támadásokról, amelyeket a föderációk szónokai, köztük egy-két erdélyi katonaszökevény és renegát a kormány ellen intéztek. Egész Romániában mindenki tisztában van már azzal, hogy mit jelent az, amikor a hatalomra törekvő Filipescu-Jonescu tábor a Bratianu kormány visszalépését követeli.

Bukarest. A bukaresti lapok közlése szerint Bratianu miniszterelnök a napokban kapta meg Bukarest város legutóbbi statisztikai kimutatását. E kimutatás szerint a fővárosban 98 ezer idegen van, amelyből 48 ezer az ugynevezett hullámszó népesség s ennek nagy része német.

Bukarest. A mai bukaresti lapok jelentik: Filality, Románia szerbiai követe, aki a szerb kormányval annak idején Korfuba ment, Bukarestbe érkezett.

Bukarest. Kievből jelentik a román lapoknak: Az összes csapatokat, melyek a frontra indulnak, előbb a cár előtt felvonultatják, aki megáldja őket. A tisztek előtt csoportonként külön beszédeket tart a cár.

Mexikó mozgósít.

(Háborus előkészületek Amerikában. — A spanyol király közvetít.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 23.

Amsterdam. New-Yorkból jelentik: Carranza el van tökéltve a háboru siettetésére, de reméltik, hogy a spanyol király közben jár és közbenjárása sikerre fog vezetni. Carranza elrendelte a mexikói csapatok mozgósítását.

Páris. Itteni lapjelentések szerint elhamarkodott dolog lenne már most háborura gondolni, miután az Egyesült-Államok nagyobb katonai akcióra nincsenek elkészülve. Erre csak akkor kerülne a sor, ha Mexikó minden áron háborut akarna, de ez útics kizárva.

Rotterdam. Beérkezett jelentések szerint a carisoni ütközet az amerikaiak vereségével végződött. Legalább erre lehet következtetni abból, hogy veszteségeik súlyosabbak, mint a mexikoiaké. Az amerikaiak negyven halottat vesztek s 17 amerikai került fogtságba.

Basel. Washingtonból jelentik: Amerika hajói Mexikó mindkét partját blokád alá helyezték. Az amerikai fegyvergyárak lázas tevékenységet fejtenek ki. Valószínűnek tartják, hogy Amerika, ha háborura kerül a sor, újra megszállja Veracruz, Tampico és Tuxtán kikötőket, hogy megakadályozza az angol-amerikai társaságok petróleumforrásainak elpusztítását. A nép hangulata a háboru ellen van.

London. A mexikói válság a legnagyobb mértékben nyugtalanítja az entente-ot, mert igen sok gyakorolt munió munkást behívtak a milícia és a reguláris csapatok mozgósításakor. Sokan onként jelentkeznek katonának és a többi között csak egy üzem vesztett így el 600 munkást.

Carranza, úgy látszik, hajthatatlan és követeli, hogy az egyesült-állambeliek hagyják el Mexikót. A német-amerikai sajtó megtámadja Wilson, hogy mexikói politikája kiméletlen, bár senki sem kételkedik benne, hogy a németeknek nem volna kellemetlen az Egyesült-Államok beavatkozása, mert ez éreztetné hatását az európai harctereken is.

Rámer István halála.

Az Aradi Közlöny tudósítója.

Arad, június 23.

Arad város tisztviselői karának egyik legmunkásabb és közéleti tevékenysége következtében általános megbecsülésnek örvendett tagja hunyta le örök álmra sok szenvedés után szeméit. Rámer István rendőrkapitány csülörtök reggel nyolc órakor, vejenek, Boros Béni dr. ügyvédnek a lakásán elhunyt. Az aradmegyei kórházból csak néhány nappal ezelőtt szállították ide, hogy kívánságához képest övéi közt tölthesse élete utolsó napait és óráit. Körülbelül egy hónapja, hogy súlyos bálhajjal a kórházba vétette fel magát és a Dr. Zimmermann Károly dr. igazgató megoperálta. Tizenöt esztendeje, hogy Rámer bétékényel megbetegedett, de roppant szívós és edzett szervezetében bizva, nem tulajdonított nagyobb jelentőséget a bajnak, nem vette magát alá az operációnak. Ezelőtt három évvel tenger-mellékre küldték az orvosok és az útról meg-erősödvé, tairissülve jött haza.

A háboru alatt a gáji kapitányság munkaköre roppant megrövidült és Rámer, aki annyira összejorolt a reábizott külvárossal, hogy minden ügyét ő maga intézte, éjjel-nappal dolgozott. Az utolsó esztendőben panaszkodott már, hogy a reá szakadt nagy munkát nem bírja. A mezőgazdasági bizottság ülésén, ahol beszámolt sokoldalú és elismeréssel találkozott emberfeletti erőket kívánt tevékenységéről, hivatalos formában is tudomására adta a bizottságnak, hogy megropant az eráje és ha segítséget nem kap, kénytelen lesz visszalépni. A baj azonban úgy látszik ekkor már az egykor hatalmas szervezet minden ép részét megtámadta. Erdő hirtelen elfogytak és mire műtetre került a sor, már csak romja volt önmagának az egykori vasember. Néhány hétig szynlódott a kórházban, majd pedig vejenek lakásán töltötte el súlyos szenvedések közt hátra lévő pár napját.

Három évtizednél hosszabb ideje szolgálta Arad városát. Mint napidijas kezdte tisztviselői pályáját, majd segéd-tiszt, később rendőrhadnagy lett. Ő szervezte a bejelentő hivatalt, amely a rendőrség modernizálásának legelső és csakhamar országos hírvé intézményévé lett. Mészáros gáji kapitány halálával a törvényhatóság őt választotta meg erre a fontos állásra. Gájban nagyon szerették a praktikus érzékű, nyílt eszű és a nép barátjává vált kapitányt, akihez minden ember elvihette ügyesbajos dolgát, megértő vezetőjére talált. Bizalmuknak és szeretetüknek azzal adtak kitéjezést, hogy több cikluson át választották meg városatyává.

Halálát őszinte részvétellel fogadta a város egész közönsége. Ötvenegy esztendőt élt. Elmúlása mélyen sújtja vejét, továbbá Boros Béni dr. ügyvédet és Nyári László rendőrtisztet, akik vejei, valamint hét gyermekét. A megboldogult temetése szombaton délután három órakor lesz a felső temető halottas házából.

Tisztelettel kérjük

azokat a t. tábort előfizetőinket, akiknek a tábort postaszámuk megváltozik, hogy egyidejűleg a régi tábort postaszámukat is írják meg, mert ellenkező esetben a lap pontos küldésében fennakadás állhat be.

Az orosz veszteségek.

(Offenzíva Hindenburg frontja ellen. — Gurul a rubel Romániába.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, június 23.

Berlin. A Lokalanzeiger írja: Stockholmi jelentés szerint Kalidin tábornok hadserege az offenzíva első hetében egyezeröttszáz tisztet veszített el, ami hetvenezer főnyi összes veszteségnek felel meg. Az orosz sajtó dicséri a magyar-osztrák hadvezetésnek humanus módját. A lapok azt írják, hogy Luck csak nagyon kevés kárt szenvedett, az ellenség visszavonulása előtt nem gyújtott fel semmit. Az ellenség visszavonulása a legnagyobb rendben történt.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az ellenség főereje a tegnapi napon a középső Strypa-szakasz ellen fordult, különösen Wisneiwoiktól nyugatra. Mint mindenütt, ezen a helyen is sokszoros oszlopokban támadtak az oroszok. Egyes oszlopokat már tüzéségünk zárótüze megállítása kényszerítette. Az ellenség azonban nem tért ki és így a két fél gyalogsága között harcra került a sor, amely az oroszok véres visszavetésével végződött.

Az oroszok harci taktikája semmit sem veszített vadágából. Itt is megkísérelték az oroszok azt a már ismert eselüket, hogy föltartott kézzel, megadást jelezve, közeledtek első állásaink ellen és amikor odaértek, hirtelen kézigránással támadtak katonáinkra. Ez a furfang ismét balul ütött ki rájuk nézve, mert védő csapatunk az utolsó emberig fölkoncolták az oroszokat.

Feljebb északra az ellenség több támadást kísérelt meg Burkanovnál, azonban valamennyi kudarcosul végződött.

Az oroszok Bukovinában is támadtak Gurahumora mellett, azonban utóvédünk visszavetette őket.

A Dnyesztertől délre aránylag nyugalom volt.

A német és osztrák-magyar csapatok Volhyniában az egész vonalon tért nyertek és pedig Gorochovtól északra, továbbá a Lokaci-Kisielin-vonaltól keletre és Sokaltól nyugatra.

Az oroszok Hindenburg ellen támadnak.

Berlin. Az Echo szerint Dvinszk körül az oroszok tegnap nagy tüzéségi előkészületeket indítottak meg. Alultalag a legközelebbi napokban jelentékeny haderővel Hindenburg hadserege ellen offenzívát kezdenek.

Nem sikerült a Strypa átkelése.

Luganó. A Secolo írja az orosz offenzíváról: Még nem lehet megmondani, hogy milyen következményei lesznek a bukovinai előnyomulásnak, mert még nem tűnik ki, hogy mik az orosz hadvezetés szándékai. Másrésztől azonban nem szabad elfelejteni, hogy ez a hegyes vidék rendkívül megkönnyíti a védekezést, az offenzívát pedig hátráltatja és megnehezíti. Galiciában a magyarok és az osztrákok a kedvező terepen rendkívül szívósan és a legnagyobb makacssággal állnak ellen, úgy, hogy az oroszoknak nem sikerült a Strypa felső folyásánál átkelni. A harcok még folyamatban vannak és eddig még nem jártak

döntő eredménnyel. Az oroszok valójában csak csekély előrelépést értek el Tarnopolnál és Vorobievkánál.

Szucsava elfoglalása.

Bukarest. Szucsava elfoglalásáról a következőket jelentik:

21-ikén délután egy orosz aeroplán repült el a város felett, rövid ideig ott keringett, majd a Szeretn felé eltávozott. Nemsokára Hatna irányából heves agyuzás volt hallható. Egy órákor egy orosz őrzőerő érkezett Szucsavába 50 közlegénnyel és két tiszttel, akik a Szucsava folyón át jöttek Hatnából. A városban megnúzták az összes harangokat és a városi bizottság Sirbu ruten pap vezetése alatt átadta a várost a két tisztnak. Valamennyi üzlet zárva volt. A kereskedők nagyobb része már előbb elmenekült Romániába, az ottan maradtok néman néztek az oroszok bevonulását. Ot órákor az őrzőerő egy része visszament Hatnára.

Ismét a guruló rubel.

Berlin. Az orosz natarok jelentik: Meg van állapítva, hogy az orosz külügyminisztérium alapjaiban újbol nagy összegeket küldtek a bukaresti orosz követ címére. Ezek az összegek Románia közveleményének ellenünk való telorkorbacsolására vannak szánva, de nincs kizárva az sem, hogy ezekből fizetik azt a számos orosz kémeket, akik jelenleg Romániában vannak. Közismert dolog ugyanis, hogy Oroszország Romániában jól szervezett hírszolgálatot vezetett rendelkezés, amelynek feladata, hogy egyrészt a román hadvezetésre intézkedéseit kikemérelje, másrészt, hogy a központi hatalmaknak Magyarországon, Szerbiában és Bulgáriában történt változásairól hírt szerezzenek.

Francia szemmel...

(Háború 1918-ig.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Bern, június 23.

A különben annyira idős franciaok a háború alatt bámulatos türelmet tanúsítottak. Politikusok és újságok a háború eleje óta hirdették Németország összeomlását, de ennek terminusát újra és újra elhalasztgatták. Végre utolsó határidőül az idei tavaszt állapították meg, amikor meg kell történnie a döntésnek. Ehelyett ismét csak a központi hatalmak kényszerítették akarataikat ellenfeleikre. Így tehát a tavaszba vetett reménység is fölszállt és Franciaország megint csak vár és vár. A folytonos csalódások annyira kiábrándították az embereket, hogy a mostani orosz offenzívát is szkeptikus szemmel nézik. Így a Homme Enchaîne „Veszdelemes optimizmus” címmel a következőket írja:

— Mindig azt szokták ismételni, hogy az idő nekünk dolgozik. Ennek éppen az ellenkezője az igaz, mert a németek sokkal jobban kihasználják az időt. Mi azt hittük, hogy az első Németországot már holnap megadásra kényszeríti és biztunk a német szociáldemokrácia szakadásában

Azonban ezekből a reménységeinkből mi sem vált valóra és csak az az egy bizonyos, hogy elveszítjük a háborút, ha azt hisszük, hogy már most megnyertük. Szembe kell nézni az igazsággal.

Svájceban igen elismert véleményeket hallani Franciaországról. Egyesek, akik Párisból jöttek, azt állítják, hogy a franciák kedvetlenek és resignáltak, mások viszont az ellenkezőről biztosítják az embert. Azt mondják, hogy Paris lakossága biztosan hisz a végő győzelemben. Annyi bizonyos, hogy Franciaországban a drágaság egyre nő és a harctéren rangotag ember pusztult el, de a kétségbeesett emberek makacsságával hirdetik a franciák még mindig, hogy minden áron ki tartani.

Nagy svájci újságíró beszégetést folytatott egy kiváló francia politikussal, aki arra kérdezte, hogy nézete szerint meddig tart a háború, a következőket válaszolta:

— 1918 tavaszig! Németország gazdasági ereje teljesen van, aminek csakhamar hatása lesz hadseregre nézve is. Ezzel szemben a németellenes koalíció ereje egyre növekszik. Anglia még mindig nem mutatta meg teljes hatalmát. Biztosan elvárható, hogy 1917 tavaszán még föltégyverkezésünkben is (ideértve a nehéz tüzéséget) túlsúlyban leszünk ellenfeleink fölött.

— Vajjon gondolnak-e Párisban még mindig Németország megsemmisítésére? — kérdezte az újságíró.

— Ez ostobaság. Nagy reménységünk van abban, — és enélkül a tartós békét szinte lehetetlennek tartjuk, — hogy Németország nagy változáson megy át, amennyiben a nép föl fog keletkezni a kormány ellen. A világbékének legnagyobb erőssége lenne egy nagy német demokrácia vagy republika. Nekünk is érdekünk egy szabad Németország, amely nem igyekszik más népek gazdasági romlására. Beketerítetünk, és ezt minden mérsékelt francia osztja: Elzász-Lotharingia visszadása. Az idő mindent jóva fog tenni. Ki tudja, vajjon a következő negyedszázad nem hozza-e meg a német-francia közeledést. Nem olyan közeledést, mint amilyenre Németország a háború előtt gondolt, hogy az erősebb lenyűgözi a gyengébbet. Azt hiszem, megmutattuk, hogy nem vagyunk dekadens nemzet. A háború fölébresztett bennünket és megszabadított bennünket attól a borzalmas lehetőségtől, hogy lassan, észrevétlenül gazdasági és később politikai vazallusai legyünk Németországnak. A francia katona itt is hazája szabadságáért harcol. A nép meg van győződve egy harmadik ten háború teletmetes szükségességéről. Aki ebben kételkedik, azt súlyos csalódás éri.

Ime, bemutatunk egy optimista francia véleményét. Ha újabb csapások érik majd a franciákat a harctéren, bizonyosan lejjebb száll a reménységük és az igényük.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazáról érkező hírlap. Az „ARADI KOZLONY”-t a táborba minden aradi katona olvassa.

Csernovici menekültek vonata Aradon.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 23.

Csütörtökön, a délelőtti órákban terjedt hírt a hír, hogy a délután folyamán bukovinai menekültek érkeznek Aradra. Hétfő-két óráig állt itt a vonat csupán, aztán viszik őket tovább Ausztriába. Aligogy letröppent a hír, a város minden hivatalában, üzletében, a magánlakások csöndjében eszengett és berregett a telefon. Kérélem, ösztönzés, hívó szavak özöne hangozott mindenütt. Leikes aradi hölgyek irgalmas szíve mozdult meg:

— Hallottad-e? Ma 800-an érkeznek. Többnyire nők, gyermekek és aggók.

— Igen, igen, veled megyek gyűjteni, hiszen olyan sokra van szükség.

Ilyen és ehhez hasonló párbeszédok csúsznak a telefon drótjain. Szívek és kezek láthatatlan munkája szárnyalta város feleit. E munka azonban csakhamar láthatóvá is lett. Koszakkal megrakott kocsik rodogtak a pályaudvar felé, kenyér, te, tojás, gyümölcs, vaj halmozódott föl a Baunocommandó nagy katonai éttermében s mint a mesék „terü, asztalkám” rokdalozó terne: terült e a sok ennivaló és seenege a menekülőkre váró lapadok százain.

Megható volt ez a látvány, a szorgos aszonyi kezek drága munkája, a semmiből teremelés bámulatos megtestesítése. Elzatt a Zrínyi-utcai népkonyha óriási üstjeiben kellő buzgalommal forrt az izletes étel s előkelő urihölgyek hámozták a burgonyát a második és harmadik transzport számára. Ugyanezzel a gondolattal lépett az irgalmasság konyhájába az állomás parancsnokság is s a tűzálló vas-kondérok möhő öbleiben csakhamar vígan párolgott az izletes gulyás.

Nem akarjuk megsérteni a szerencsétlenek fogadásának előkészítőit azzal, hogy nem eslekedetük a dícséret banális szavával koszoruzunk. Tudjuk, hogy erre nincs szükségük, hiszen a lelkük legemberibb parancsának engedelmeskedtek, — mégse mehetünk el egy pár név mellett úgy, hogy a megtisztelés néma kézszorításával ne üdvözöljük őket. A nagy munka vezetői között a legelső sorokban ott fáradoztak Kintzig Jánosné és Kintzig János főispán, Nemes Zsigmond dr., Deutsch Andor, Szemere Kálmán és felesége, Braun Gusztáv és neje s akit régen kellett volna említenem: Vágvölgyi Lajos dr. a feleségével. A fáradhatatlan és higanyelevenességű Halpern Miksa, mint egy püvés, hol itt, hol ott bukkant fel s kifogyhatatlan élettárából boszorkányos ügyességgel osztogatta esomagjait a felszolgáló uriladyoknak.

Igy ment ez csütörtökön is, pénteken is, kevés változatossággal, de mindig egyenlő buzgalommal.

Csendesen, szinte halkán közeledtek a vonatok, mint ha maguk is éreznék szenvedéseit és keserveit azoknak, akiket nehéz tehernéppel magukkal hoztak. A vonatok hivatalos személyek kísérték. Csend és rend volt mindenütt: az otthontalanság esendje és a fatalizmus rendje. Az ablakokban egymás mellett és fölött a kíváncsi tekinteti, izsadt, zilált hajuk fejek. Öreg emberek néznek meretten maguk elé, fiatal lányok pillantása bágyadtan siklik át az embertömegben, gyermekek sírnak — valami csodálatos gallimathiasz, össze-visszaság, sábeli süszavaz, amelyben csodálatos rend van,

Egy meglevenedett kontraszt ez az embertömeg, amelyben ezer és ezer vágy, kívánság, indulat él és megis tegegyeztet, túralmas és bizakodó. Szinte ez a legmegérthetetlenebb. Vannak a sorokra nyugodtan. Amint az etkessenei egyik csoport, zavar nélkül követi a másikat, úgy vannak a jövőjüket illetőleg is.

Beszéltam többekkel. Mindenkinél a szavából a remény eloltatlan bizakodása sugárzik is.

Éf. Barach tekintélyes polgar Csernovicban. Háza, üzlete, vagyona van. Beszéde szinte joviális.

— Hogyan menekültek, volt-e nagy zavar? kérdeztem.

— Denogy is, uram, felelte és mosolygott, a legnagyobb rendben ment minden. Nem mondom, hogy jó szívvél jöttünk, hiszen egész életünk odakötött a mi hazánkhoz, de tudjuk, hogy hamarosan vissza kerülünk.

— És így gondolkoznak a társai is?

— Nincs itt uram, ebben az ezer emberben egyes, akinek szándék meggyőződése ne volna az, hogy rövidesen otthon leszünk. Probált dolgunk ez már nekünk. Ismerjük mi már az orosz, lejezte be derűsen a rövid beszélgetést.

Egy hosszú szakállú, aranyvikkeres, intelligens arca menekülthöz fordultam.

— Itt vannak az irásaim, felelte.

Atvettem az irásokat. A nevet nem közlöm, megkért erre. Magasrangú államhivatalnok, e háború folyamán a II. osztályú érdemkeresztet kapta. Megkértem, mondja el, mit érzett és tapasztalt utazása közben.

— Ne kérdezze ezt, nézze meg ezt az ösztörtömteget. Hat napja jövünk, éjjel nappal, megállás, pihenés nélkül. Vannak, akik ezt is bírják, mi idegeinkkel élő emberek csak mérhetetlen szenvedések árán. Románián keresztül jöttünk. El se tudom mondani önnök, mennyire hálásak vagyunk a románoknak, különösen mi, műveltebb emberek. Mert minket nem annyira az éhség és szomjúság gyötört, mint az utazással járó tisztátalanság. A román állomásokon mind nőtt, mintha csak megérezték volna ezt, ott várt bennünket a mosdótál, friss víz és — a törülköző. Gimenezél jöttünk át a magyar határon. Kiseb szigorubban kezelték bennünket, minteddig sennek — bevallom — nem tudom az okát. A részvét igazi megnyilatkozásait is itt látom Aradon először az ország területén, de itt aztán minden szívet megejtő gazdasággal.

Elményainak éimondását nem folytathatta tovább. Vezényszavak hangoztak, indulás. Megnátva logtam kezet a szomorú utra szánt emberrel s elszorult szívvel néztem a távolodó vonat után, melynek ablakából apró emberek integettek, köszöntöttek az aradi irgalmas szívűket.

Z. A.

A nyári idény küszöbén

elköltözés, lakásváltoztatás esetén, tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy új lakcíkjukat, ahova a lap küldését kívánják, pontos szétküldés szempontjából — legutolsó tartózkodási hely megjelölése mellett — a kiadóhivattalal idejekorán közöljék.

Tisza a kisbirtok-rendszer mellett.

(A főrendiház ülése.)

Saját tudósítók telefonjelentése.

Budapest, június 23.

Ma délelőtt ülést tartott a főrendiház. Mintegy 30—40 főrend jelent meg, leginkább a ki-nevezett főrendek közül. A püspöki karból jelen volt Csernoch János hercegprímás, Varady L. Arpád érsek, Mikos János és Fester Antal püspök.

Josika Samu báró elnök 11 órakor nyitotta meg az ülést. Az elnöki előterjesztések után elparentálta Szogyény-Marion László elhunyt nagykövetet. Az igazoló-bizottság jelentéssel után az indennitási javaslat volt a napirenden.

Zelenski Róbert gróf szólt fel elnöknek. Mint a földrajz, vagy a jégeső — ugymond — úgy jelenik meg egyszerre a látóhatáron a parcellázás és a radikális birtokpolitika. Aki ezt a nézetet vallja, lehet derék ember, de a mezőgazdasághoz nem ért, vagy lehet demagóg, aki ezzel ócsó baberokát akar szerezni. A többtermelés és a népesedés szempontjából szükség van középbirtokokra.

Ugyanebből a szempontból ugyanúgy a kis- és középbirtokokra is, de 1848 óta, sajnos, a középbirtokok nagy részben eltűntek. Sok nagybirtok is újra került. Ennek oka a gazdasági viszonyokban, a gépuzorában van, de hozzájárult a telepítés és a parcellázás is.

Most azután előállnak a radikális birtokpolitika elvét vallók és a telepítést és a parcellázást sürgetik. Nem tudja eléggé hangsúlyozni a kérelmét, amelyet egyszer már a pénzügyminiszternek intézett, hogy a mostani vagyoni adót a mostani mezőgazdákhoz szemben kimélettel alkalmazza. Ha ezt nem teszi, a birtokosság nagy részét koldusbotra juttatják.

Tekintetbe véve a Darányi-féle szellértörvényt, a birtokosság ma nem egyéb, mint cira aranyos nyomoruság. A radikális birtokpolitika elvét vallók szerint minden baj kutterása a kötött birtok. E birtokok nagy része pedig középbirtok, tehát a szellér részére nélkülözhetetlen és így e kötött birtokok legnagyobb része hasznos hivatást teljesít. Reméli, hogy földtisztelendő papság meg van győződve arról, hogy birtokai az ország hasznára vannak és a radikális birtokpolitikások kedvéért nem fognak lemondani birtokukról. A hitbizományok területe Magyarország földjének csak három százaléka. Ez a három százalék fenyegetné az országot végromlással? A németországi telepítési politikával foglalkozik.

Ezután Tisza István gróf miniszterelnök szólt föl. Amilyen tulsás, ugymond, az, hogy Magyarország nemzeti jövője a földbirtokpolitikának radikális reformjától függ, épp oly tulsás azt mondani, hogy a földbirtokpolitika és a jelenlegi helyzet nem szorul javításra. Fontosnak tartja nemzeti szempontból a kisbirtokos osztály erősítését, mert a nagybirtokoknak csak kis része képes a terhek maximumát nálunk elviselni. Mesterségesen azonban nem szabad a kisbirtokok számát növelni, a parcellázást illetőleg pedig kautálakat kell felállítani. Ezután a miniszterelnök remélte arra, hogy a napszámos és a családegyesek elöptelenedésének kérdésében megállapította, hogy tízezer holdnyi területen, több család talál megélhetést, ha az kisbirtokosok kezében van. A kisbirtokokat szaporítani kell ott, ahol az le-

hetesége. A kisbirtokok egységes tokozása azonban lehetetlen lenne.

Esután a főrendiház az indemnitásról és a horvát pénzügyi egységről szóló törvényjavaslatokat elfogadta. Ezek az ülés végét ért.

H I R E K. LEGÜJABB.

Ejjelel 1/3 órakor érkezett telefonjelentés.

Görögország teljesíti az entente követeléseit.

Róma. A Stefani ügynökség jelenté Athénből: Zaimisz miniszterelnök megjelent ma a francia követéségen, ahol az entente követek jelen voltak. Zaimisz bejelentette, hogy a Szkuludisz kormány visszalépett, az ügyek vitelét ő vette át és elfogadja az entente jegyzékének minden kikötését. Erre a szövetséges flotta parancsot kapott a görög kikötők elhagyására. A kormány feloszlatta a parlamentet, új választásokat ír ki és elrendelte a hadsereg teljes leszerelését. Az országban teljes a nyugalom. A milánói lapok jelentései szerint az entente két napi gondolkodási időt adott a királynak az ultimátum elfogadására. Ma 28 hadihajó szedte fel horgonyát.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az orosz hivatalos jelentés a következő: Gordorinczynél a heves harcok tovább tartanak. Luziatyn falu többször cserélt gazdát. Tegnap délután csapataink benyomultak a faluba, 11 tisztet és 400 embert elfogtak, 6 gépfegyvert zsákmányoltak, azonban a németek heves tüzelése újból kényszerítette csapatainkat a falu feladására. A harcok itt elkésredett hevességgel folynak. Goronczin falu környékén tegnap este heves támadást intéztünk és a németeket visszavonulásra kényszerítettük. Itt kilenc gépfegyvert vettünk el az ellenségtől és több foglyot ejtettünk. E hó 21-én, szerdán délután három órakor az ellenség nagy erővel támadást intézett a Stochod mentén. Kézitusára került a sor, a németek nem tudtak ellentálni és menekülésszerűen vonultak vissza. A foglyok és a zsákmány száma június 17-ig 2350 tiszt, 169,934 katona, 198 ágyú, 150 gépfegyver, 189 bomba- és aknavető, 119 tüzérségi és municions kocsik. A foglyok és hadizsákmány összege azóta növekedett.

Berlin. Liebknecht ellen a vizsgálót befejezték. A fő tárgyalást június 28-án tartják meg. A vád megkísérelt hazafarsolás.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik a Pester Lloydnak: Radzivilowtot északra és délkeletre az ellenség tegnap újból előre akart nyomni és ebből a célból számos oszlopban támadást intézett ellenünk, amelyeket részben meg tüzelésünk harított el, közel-harcokban visszavertünk. Ezekben a harcokban különösen a becsi népfelkelő gyalogdandár tüntette ki magát.

Logosin és Luck irányában tovább előrehaladtunk. Itt néhány száz foglyot ejtettünk. Az orosz támadások a többi szakaszokban is eredménytelenek voltak. A Pruthtól délre a kiűrt területen az ellenséges csapatok Kuty-ig nyomultak előre.

— **Klemm Henrik aradi ezredes kitüntetése.** Budapestről telefonálja tudósítónk: A király Klemm Henrik ezredesnek, egy ezred parancsnokának, az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásáért a Lipót-rend hadiékítményes lovagkeresztjét adományozta. Klemm ezredes rövid idő óta az aradi háziezred aradi csapatainak parancsnoka.

— **Kitüntetések.** A király az ellenség előtt tanusított vitéz magatartásuk elismerésül Arató Sándor népfelkelőnek, a 2. népfelkelő gyalogezredben, Faragó Imre és Welcher Jakab huszároknak, Menning Ferenc őrmesternek, Horvath Géza szakaszvezetőnek és Krieglér Ferenc törzsőrmesternek a 3. honvédbuszárezredben az I. osztályú vitézségi érmet, Tritunác Vazul tizedesnek, a gyulai 2. honvédgyalogezredben, Farkas Lajos, Ssák Gusztáv, Márta András, Lócs Tamás, Valkó Balázs, Szóó János, Kovács András és Csányi József huszároknak, a 3. honvédbuszárezredben, Szilágyi Lajos népfelkelőnek, a 2., Junginger Ignác népfelkelő tizedesnek, Orosz István őrmesternek, Györy György tizedesnek, Szuszán György honvédnek, a gyulai 2. honvéd gyalogezredben a II. osztályú vitézségi érmet adományozta.

— **A köztisztviselők hadisegélye.** Budapestről telefonálja tudósítónk: A képviselőház pénzügyi bizottsága ma tárgyalta a közszolgálati alkalmazottak újabb háborús segélyéről szóló törvényjavaslatát. A bizottság a javaslatot azzal a módosítással fogadta el, hogy szükségesnek tartja, hogy a segélyek a miniszter javaslatánál magasabb összegben állapíttassanak meg és hogy a segélyszázalék a kisebb alkalmazottakra nézve tetemesen emeltesse fel. A miniszter ehhez a módosításhoz hozzájárult.

— **Az angol orvoshiány.** Hágából jelentik: A „Daily News” egy cikkében a nagy orvoshiánnyal foglalkozik. Az angol fronton jelenleg tizenegyszer orvos van és még négyezret kérnek oda, úgy, hogy Anglia harmincezer orvosa és orvosnője közül mindössze a fele maradt eddig. Tizenötezer orvos pedig vajmi kevés negyvenegy milliónyi lakosság számára, kiváltképp mostanában, amikor a háborús iparnak eddig is félmilliónyi sebesültje van. Az országban követelik az orvosi ellátás szervezését és egy sereg orvosnak a frontról való visszahívását, mert azt állítják, hogy az alsóbbrendű egészségügyi személyzetnek erősebb igénybevétele mellett, nagyon sok orvos fölszabadulna a katonai szolgálat alól.

— **Adományok.** Az aradi felső leányiskola V. osztálya husz koronát gyűjtött a vak katonák részére. A honfői állami elemi iskola növendékei nyolc koronát küldtek a harctéren elesett tanítók özvegyei, árvái javára. Mindkét adományt rendeltetési helyére juttatja az Aradi Közlöny kiadóhivatala.

— **Házasság.** Toma Gábor János cs. és kir. 101. gyalogezredbeli tartalékos hadnagy házasságot kötött Spielmann Erzsével.

— **Fehér kenyeret kell sütni.** Arad város közéletmezési bizottsága ma délután Lócs Rezső helyettes polgármester elnöklésével ülést tartott. Az elnök bejelentette a bizottságnak, hogy Bildhauer Ignác aradi lisztkereskedőnek a tanács újból megengedte a liszt árusítását. Ezt a bizottság tudomásul vette. Szóba került ezután, hogy a Hadi Termény Részvénytársaság eddig 30 százalék főző, 20 százalék nullás, 50 százalék kenyérlisztet adott a városnak. Legutóbb a város 37 százalék nullás, 16 százalék főző és 47 százalék kenyérlisztet kapott, úgy, hogy ez az új százalék szükségessé fogja tenni, hogy július 1-től 15-ig a hatóság újból megengedje, hogy kenyeret fehér lisztből is süthessenek. A város részére egy vagon burgonya érkezett és azt holnapról kezdve a városi élelmiszer üzletekben fogják árusítani különként 26 fillérért. A tanács megengedte a katonaságnak, hogy a piacon bódét állítson fel, melyben a városban termő zöldségterméket fogják árusítani. A bizottság azonban kiköti, hogy az árukat a főkapitány által megazabott áraknál drágábban nem szabad adni. A város részére ötven métermázsza szappan érkezett, egy nyolcad kiló nagyságu koska alakokban. A szappant a város élelmiszerüzletei fogják árusítani darabonként 75 fillérért. Egy vevő azonban csak négy darabot kaphat. Erkezett a városnak husz hordó dán vaja is, melyet különként 9 koronájával tognak árusítani. Végül bejelentette az elnök, hogy a tanács az élő sertések rekvirálása ügyében felírt a belügyminiszterhez.

— **Az aradi kereskedők és az új adójavaslatok.** Az Aradi Kereskedők Köre, amint megirtuk, folyó évi június 25-én, vasárnap délután fél tizenegy órakor tartandó rendes közgyűlésére kitzta a képviselőház elé terjesztett új adójavaslatok tárgyalását, amelynek előadója Bolgár Lajos kereskedelmi és iparkamarai segédtitkár lesz. A nagyfontosságú ügy ez alkalommal több oldalról kerül megvilágításra, amennyiben Varjassy Lajos dr. kereskedelmi és iparkamarai titkár be fog számolni a kereskedelmi és ipari érdekképviseletek központjának ez ügyben ma hozott állásfoglalásáról, Faragó Rezső pedig az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés osztrórtókon tartott nagygyűlésének erre vonatkozó határozatát ismerteti. A tárgy nagy fontosságára való tekintettel a kör elnöksége kéri a tagokat és általában az érdeklődő kereskedőket, hogy a gyűlésen minél nagyobb számmal vegyenek részt. A gyűlés a kör házában (Tabajdi Károly-utca 1. sz.) nagytermében tartják meg.

— **Luck, Dubnó és Kreminiec.** Pétervárról jelentik: Brussilow tábornok javaslatára a belügyminiszter Luck, Dubnó és Kreminiec visszahódított orosz városok számára nagy összeget küldött, amelyből ezek a városok fél-estendeig fedezhetik a közigazgatás költségeit és helyreállíthatják benne a normális életet.

— **A nemzetközi szociálista konferencia.** Hágából jelentik: A nemzetközi szociálista konferenciát, amelyet a béke kérdésének dolgában június 26-ára hívtak össze, elhalasztották július 31-ére. A konferencián csak a semleges országok delegátusai vesznek részt, mert a hadviselő államok szociálista pártjai visszautasították az értekezletre való meghívást.

— **Kenyérjegyek kiosztása.** Varjassy Lajos polgármester közhírré teszi, hogy a július hóra esedékes liszt és kenyérjegyeket a kiosztóbizottságok eddigi működési helyükön június hó 27, 28, 29 és 30-án fogják kiosztani.

— Aradi tisztviselők mozgalma. Az ország több városában, legelőször Nyiregyházán, majd Győrött és Sopronban népes gyűléseket tartottak, hogy állást foglaljanak a képviselőházban tárgyalás alá kerülő segélytörvénnyel szemben. A tisztviselők helyszíneikhez mérten nagyon kevések találják azt a 20 százalékos pótlékot, amelylyel az állam a rejtendő drágaság terheit enyhíteni igyekszik. Varjasz Lajos Arad város polgármestere az aradi tisztviselőket is akcióra szólítja. Ma az összes közhivatalok vezetőinek meghívást intézett, amelyben a fonokok útján az összes tisztviselőket alkalmazottakat hétfőn délután öt órakor a városnapi közgyűlési termében megtartandó értekezletre részvételeire szólítja fel őket. A hivatal vezetőknél intézet levelet a következő:

„A magyar királyi kormány a képviselőház elé terjesztette a közhivatalosok számára segélyre vonatkozó törvényjavaslatot. A javaslat rövid időn belül tárgyalás alá fog venni. Az ország közhivatalos karának legnagyobb része magamozgalmi, letelepedési kifizetéseket a kormányhoz, kérvényesen igényelheti meg a közhivatalosoktól. Nyilatkozom, hogy az aradi közhivatalosok is. A csoporthoz az Aradon lakó összes közhivatalosokat a városnapi közgyűlési termében hétfő évi június 26-án délután öt órakor tartandó értekezletre meghívom a felkérésem, hogy a meghívásomról a vezetés alatt álló valamennyi közhivatali alkalmazottat értesíteni sziveskedjék.”

A nagyfontosságú kérdést az Aradi Közlöny vezető helyen mellátja.

— An elhagyott leány ügyilkossága. Budapestről jelentik: Ma éjjel Obuda egyik elhagyott, csendes helyén, a Szemlőhegy egyik villájában revolverrel agyonlőtte magát Janicsok Mariska 24 éves leány, a Magyar Általános Hitelbank csoposta osztályának kezelője. A házban délután akadtak rá holttestére. A szoba asztalán egy papírtalát találtak, amelyre a halálraesett leány esetet írta utolsó írszerűen: „Axi érdeklődik végsőes tettem sora iránt, forduljon a bankhoz.” A boldogtalan leány hosszabb idő óta bensős viszonyt folytatott Fleischmann Dezső művezetővel, aki szintén a Hitelbank alkalmazottja. Fleischmann ántól fogva házasságot is ígért a leánynak, nemrég azonban egy vidéki leányt jegyzett el. Most már szabadulni akart Janicsok Mariskától, aki elkeseredésében napokkal ezelőtt revolverrel állított be a bankba és ott nagy botrányt csinált. Állítólag Janicsok Mariskát ekkor felüggesztették állásától. Azóta a leány a lakásadónője előtt is többször említette, hogy ügyilkos lesz. A leány a bankban, mint takarítónő kezdte pályáját és csakhamar a csopostánál alkalmazták, mint kezelőnőt és munkájával igen meg voltak elégedve. A bankban általában részvételt fogadtak tragikus halálának hírére.

— Halálozás. Osv. konopi Konopy Kálmán né szül. ómoravicsai Heinrich Gizella életének 68-ik évében Budapestben elhunyt. A megboldogult hált tetemét Konopra szállították és ott június hó 22-én délután 4 órakor a családi sírboltban örök nyugalomra helyezték. Halálával Konopy Kálmán dr. nagybirtokos edesanyját veszítette el. Aida és béke porára!

— Az aradi nyári vásár négy napig tart. A belügyminiszter indvალევილég egyik legutóbbi rendeletével az országos vásárokat elrendelte, hogy azok július 1-től kezdve csakis egy napig tarthatók. Az országos vásárok korlátozására vonatkozólag kérdést intéztünk Greén Nándor rendőrfőkapitányhoz, aki kijelentette, hogy a

nyári aradi országos vásár ideje még nem lesz korlátozva, miután ez a vásár június 30-án veszi kezdetét, míg a belügyminiszteri rendelet a július 1-től kezdődő vásárokat vonatkozólag intézkedik.

— Marosba fult magántisztviselő. Tegnap délután négy óra tájban vegzes szerencsétlenség történt a Maroson. A Neptun-türdő közelében több aradi fiatalember a szabadban lovickolt, miközben az egyik hirtelen eltűnt a návokban. A szerencsétlenül járt fiatalember Meichner Jenő, az aradi áruaktár tisztviselője, akit a tizenkilenc éves néptelkezőnek napokban megtartott szemléjén alkalmazásnak találtak. Meichner barátai szerint jó úszó volt és így érthetetlen, hogy nem tudott megküzdeni a návokkal. Barátaival a návpart felé úszott, mikor segélykiáltásokra tetek figyelmelek. Hátra fordultak és ekkor látták, hogy Meichner veszedelmes helyzetben van. Többen igyekeztek segítségére, de mire közelebb értek, eltűnt a návokban. Nyomban értesítettek az esetről a rendőrséget, ahonnan Hank Albert dr. rendőrfőkapitány ment ki, de ekkor már csak a szerencsétlenség szemtanúit halgathatta meg. A fiatalember húzáat eddig nem fogták ki.

Greén Nándor főkapitány ma kiadott rendeletével a szabad Maros folyóban és az előviz csatornában való túrdást tiltotta és figyelmezteti a lakosságot, hogy mindazokat, akik ezen tilalom ellen vétnek, törvény szerint szigorúan tognak bünteteni. Egyidejűleg felhívja a szülőket, gyámokat, gondnokokat, a tanoncokat tartó iparosokat, kereskedőket, az öremit és közepliskola igazgatóit, hogy a felügyeletük alatt álló gyermekeket, tanulókat a rendeletben foglalt tilalomról tanítsák ki és figyeljenek, hogy az szigorúan betartassék.

— Halálozás. Philipp Jakabné, született Rózsavölgyi Berta 1. hó 23-án 63 éves korában Elekén elhunyt. Temetése 25-én, vasárnap délelőtt 9 órakor Elekén lesz megtartva. Halálát kiterjedt előkelő rokonság gyászolja.

— Temetés. Tegnap temették el nagy részvét mellett Klein Máriót, ki 21 évig volt az aradi izraelita árvaház gondnoka. A ravatálnál Nemess Zsigmond dr. hitközségi elnök és Vágvölgyi Lajos dr. főrabbi mondtak beszédet, majd egy megható jelenet következett: egyik árvaház buszszállta el sírásba esülő hangon azt, aki apjukat helyettesítette. A sírnál Krausz Jónás helyettes főrabbi beszélt. A temetésen az izraelita hitközség, az izraelita iskolák és egyéb intézmények képviseltették magukat.

— Polgári leányiskolai végzett növendékek figyelmébe! Bíralkozások a július 1-én kezdődő négy havi Engel-téle keresk. szaktantolyamra már esaközölhetők. László Vilmos úton 2. Telefon 1046. 3196

— Underwood-gépiró és gyorsíró szakiskola Ziffer és Hollós cégnél, főpostával szemben. Ugyanott írásmunkák és sokszorosítások a legintányosabban vállaltatnak. 4697

— A kiadóhivatal izenete. A kiadóhivatal felkéri a t. előfizetőket, hogy az esetben ha az Aradi Közlöny valamelyik száma nem érkezik meg a szokott időben, úgy jelentsek be ezt a körülményt annál a postahivatalnál, amely a lapot kézbesíteni szokta. A postahivatal az Aradi Közlöny kiadóhivatalát a hiányról azonnal értesíti. Ez a hivatalos értesítés korábban jut a kiadóhivatalhoz, mint az előfizető panasza.

Az Emke pere.

(Otvenezet korona a Vörös Kereszt kára.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, június 23.

— Az Emke budapesti választmányának perében Csáder táblabíró elnök ma délelőtt fél tíz órakor nyitotta meg a tolytatólagos tárgyalást.

Csukási védő bejelentést tesz a meg nem jelent tanukra vonatkozólag és kéri a törvényszéket, hogy ezek távirati megsürgelésére adjon engedelmet. A törvényszék teljesítette a kérést.

Szundy Károly, a Vöröskereszt tisztviselője bejelent, hogy tanu jelentkezett nála, aki a Jókai-nyomda kivül megnevezett még egy nyomdat, ahol számolólapokat készítenek.

Utánuk a könyvszakértőknek, Angyal Kálmánnak és Gyalokai Arturnak kihallgatása következik.

Elnök: Megállapították-e, hogyan vezették a könyveket, érte-e kár a Vöröskereszt Egyletet, általában mondják el véleményüket az ügymenetre vonatkozólag.

Gyalokai szakértő: Előre kell bosszátanom, hogy bennünket annak idején a Vöröskereszt küldött ki azért, hogy amaz elszámolást, melyet nekünk az Emke ányújtott, megvizsgáljuk, még pedig abból a célból, vajjon elfogadhatja-e azokat a Vöröskereszt? Amikor megjelentünk az Emke irodájában, Andreics és Molnár fogadtak bennünket. Valószínűleg Molnár csinálta az elszámolást. Ugyanekkor — ezt ki kell jelentenem — Andreics megígérte a legnagyobb előzékenységet vizsgálatunk érdekében és Andreics tényleg minden lehető módon rendelkezésünkre állott. Mi akkor a Vöröskeresztől utasítást kaptunk, hogy azokra az ügyekre vonatkozólag, amelyek az Emke-nek legbensőbb ügyeit érintik, ne érdeklődjünk. A mi hivataának csak az volt, hogy megállapítsuk a számolólapokból, helyegerből és a beérkezett pénzből, mi jár a Vöröskeresztnek? Atvizgáltuk a könyveket és bizonylatokat, postautatványokat és leveleket, a azt tapasztaltuk, hogy valószínűleg Molnár hoz a rendbe az aktákat és ezek összevágtak egy nagyobb pénztári könyvvel.

A könyvek a bíróság előtt fekszenek egy asztalon, a szakértő rámutat egyes könyvekre, majd így folytatja:

— Az első, melyet megvizsgáltunk, a 18. számú könyv, melyben kifogásoltuk az első lapok hiányát. Találtunk elrontott pénztári könyveket is. Hogy ki csinálta, azt nem tudom, de végig egy bejegyzés, egy írás és így könnyen megállapítható. A mi munkánk most már a meglévő könyvek összehasonlítása volt. Az elszámolásban kifogásoltuk, hogy a Vöröskereszt javára történt beírások és átirások úgy vannak beállítva, mintha ezekkel a Vöröskereszt tartoznék. Ez tiszta kárt jelent. 9647 korona nyomtatványköltséget találtunk, melyeket egy nyomdának fizettek a mely egy eredménytelen akció becsütetése miatt keletkezett. Ez szintén a Vöröskeresztnek van tulajdoniwa, pedig az akció megszűnéséért az Emke a felelős és így a kár sem utelheti a Vöröskeresztet. Végeredményben az elszámolás közötti különbség 50.000 korona a Vöröskereszt kárára. Az én véleményem szerint a Jókai-nyomda csinálta a számolólapokat és azt hiszem, hogy más nyomdában nem csináltak ilyet. A számolólapok mennyisége 1,229,000 volt.

Van 5000 darab tíz filléres számlólap, a melyhez az Emkénex nem volt joza. Az értékesítés részben közvetlen az Emkénél, részben ügynökök útján történt, akik 15-20 százaléket kaptak. A budapesti Emke szállította az erdélyi főegyesületnek is a számlócédulákat. A hirdetőik is kaptak számlócédulát, valamint azok is, akik természetben adományokat küldöttek. A kolozvári Emke 292.000 darab számlócédulát kapott, amelyből 160.000 darabot értékesített, a többit visszaküldötte. A Vöröskeresztnek abból is volt kára, ha például az Emke kiadta a főpincéreknek a számlócédulákat a azok nem számoltak el vele. Végeredményben azt állapítottuk meg, hogy a Vöröskereszt nem fogadhatja el az elszámolást. Találtunk notariális okmányokat, amelyekbe bejegyezték az ügynökségnek kiadott számlócédulák mennyiségét. Ezeket a notariális okmányokat nagyon rendetlenül kezelték. Kifogásoljuk, hogy az Emke miért nem számolt el a Vöröskeresztnek az elajándékozott cédulákról. Ami a bélyegakciót illeti, amelyből ötven százalék szintén megillette a Vöröskeresztet, szintén rendetlenül folyt. Az Emke szókküldötte a bélyegeket és kérte, hogy a mellékelt csekklaapon küldjék meg az érte járó összeget. Andreiostól úgy értesültem, hogy a bélyeg ellenőrzés akként történt, hogy a beérkezett pénzeket egyenesen a bankhoz utalták át, azonban a könyvek azt bizonyítják, hogy postautalványon is érkeztek pénsek a bélyegakcióból.

Ezután a bíróság kihallgatta György Arnold dr-t, aki mint az Emke ügyésze megtette a büntető feljelentést. Elmondja, hogy amikor beadta feljelentését Sándor József rosszaságát fejezte ki és védelmébe vette Gallovich Jenőt. A feljelentés azövegéből, ahol a gyanúsítottak fel vannak sorolva, Gallovich nevét azért ki is törölte. Ezt azonban tisztán Sándor rábeszélésére tette, mert az hangoztatta, hogy Gallovich ártatlan, akiért a túsba menne.

A tárgyalást holnap reggel folytatják.

TORVENYKEZES.

§ Athelyezés. Az igazságügyminiszter Schwester Ferenc kőrösbökenyi királyi járásbíró a dévai törvényszékhez helyezte át.

§ Kinevezés. Az igazságügyminiszter Révész Mihály dr. gyulai törvényszéki jegyzőt a gyulai ügyészség kerületére ügyészségi megbízottként kinevezte.

NYÁRI SZINHÁZ

Szombat, 1916. június 24-én:

Góthné Kertész Ella Goth Sándor vendég-teliéptével:

Ingovány.

Színmu 3 előadásban.

Központ 8 óra 9 órakor.

Reklám szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

KALODONT-SZÁJVIZ

Fertőtelenítő.
Mindenütt kapható.

9351

NYILTÉR.

(Az eszenyvat alatt közölttekért nem vállalunk felelősséget)

Limbek János és fia első m. kir. szab. ércokporsó gyára és tometérendező vállalata.

Örv. Rámer Istvénné született Geyer Amália a maga, mint gyermekei Miel és férje Dr. Boros Beni, Leonel és férje Nyáry László és fiuk, Böszö, Piri, Rózsa, Magdi és László, valamint testvérei és rokonai nevében mélyen lesújtva tudatja a szeretett férjnek, apának, nagyapának, testvérnek, vőnek és apósnak

Rámer Istvánnak.

Arad m. kir. város rendőrséghatóságának és a törvényhatósági bizottság tagjának.

folyó évi június hó 23-ik napján reggeli 8 órakor, életének 51-ik évében történt esendős elhunytát.

A boldogultnak halt tetemét folyó évi június hó 24-én d. n. 3 órakor fogtak a felelő-temető halottas házából örök nyugalomra helyesztetni.

Az engesztelő szentmise áldozat folyó évi június hó 26-án d. n. 10 órakor fog a gáji román. kath. templomban megtartatni.

Áldás emlékére! Béke poraira!

Arad-Gáj, 1916. június hó 22. 21

Ahalítottak fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy felejtethetlen jó gyermek, férj, testvér, sógor, nagybács, unokatestvér és rokon

Gruber Sándor,

33. gyalogezred számvevő őrmester, póttartalékos

1916. június 2-án délután 6 órakor Knittfeldi kórházban életének 38-ik évében, harcúterén szerzett súlyos betegség következtében elhunyt.

Földi maradványai június hó 6-án d. n. az ottani katonai temetőbe lettek beszentelve és örök nyugalomra tetelve.

Az engesztelő gyászmise-áldozat június hó 6-án d. n. 1/8 órakor fog a helybeli római katolikus szentegyházban az egek urának bemutatatni.

Béke poraira!

Örv. Gruber Sándorné, édesanya. Örv. H. Gruber Sándorné szül. Kuhlmann Miel, neje. Kuhlmann Kurt és neje, após és anyós. Gruber Gyula, Béla, Idus, testvérei. Gruber Gyuláné, Mauró Ferike, Gruber Béjáné, Guttmann Elia, sógornói. Továbbá unokahugocakái, Bábils, Székely, Solyomó, Kuhlmann és Gruber-családok gyászolják. 3174

Minden külön értesítés helyett.

PRO PATRIA.

A csász. és kir. 33. gyalogezred tisztikara mélyen elszomorodva jelenti, hogy szeretett bajtársak

Dr Capra Aurél tart. zászlós,
Kopf Ferenc tart. hadapród,
Rojthy Virgil tart. hadapród és
Ligeti Hugó hadapródjelölt

folyó évi június hó 16-án a király és haza védelmében, az orosz harcúterén hősi halált haltak.

A férfias kötelességük teljesítése közben elhunyt bajtársakat a hősöknek kijáró tiszteletadással folyó évi június hó 16-án a Canovai temetőben helyezték örök nyugalomra.

Tisztelet emlékeiknek!

A cs. és kir. 33. gyalogezred tisztikara.

3302

Philipp Jakab a sejt és az alóltrott gyermekek és rokonok nevében is megtört szívvel és kifejezhetetlen nagy fájdalommal jelenti, hogy az imádott, nemazalekü feleség, a szeretett, gondos anya és ócsádó testvér

Philipp Jakabné

született Rózsavölgyi Berta

I. hó 28-án reggeli 5 órakor életének 68-ik és boldog házasságának 42-ik évében rövid szenvedés után örökre elszenderült.

Felejtethetlen drága halottunk földi maradványait I. hó 25-én, vasárnap d. e. 9 órakor a helybeli családi sírkertben helyezték örök nyugalomra.

Emlékét kegyelettel őrizzük meg!

Elek, 1916. június 23-án.

Rády-Müller Miksáné Philipp Elza, Pajor Vilmosné Philipp Frida, Philipp Károly, Philipp Imre, Balogh Gyuláné, Philipp Mariska, gyermekei. Pajor Lili, Lissauer Hansi, unokái. Rády-Müller Miksa, Pajor Vilmos, Balogh Gyula, vejei. Philipp Károlyné, menyé. Rózsavölgyi Béla, öz. Philipp Leoné szül. Rózsavölgyi Eugénia, Grünhut Károlyné szül. Rózsavölgyi Irma, testvérei. Philipp Amália, Relaner Immanuel és neje, Philipp Ignác, Rózsavölgyi Béjáné, Grünhut Károly, Philipp Manó, Dr. Hasler József és neje, Philipp Zsigmond, Philipp Adolf, sógorai és sógornói. 3189

Minden külön értesítés helyett.

Rohitsch-Sauerbrunn

gyógyfürdő Steiermark.

Kitűnő gyógyeredmény gyomor- és bélbántalmaknál, köszvényes, diabétes, szív- és idegbajoknál. Gyönyörű kiránduló helyek. Az összes vendéglők, különösen a schwaizi tejjgazdaságok teljes üzemben vannak. Gyorsvonat összeköttetés minden irányban. Prospektust és felvilágosítást a fürdőigazgatóság által.

3041

„MODIANO CLUBSPECIALITE szivarkahüvelyek.”

Figyelmeztetés! Minthogy hasonló megjelölésű hüvelyek kerültek forgalomba, tisztelettel, figyelmeztetem a cigarettázó urakat, hogy a Modiano-féle Clubspecialité hüvelydobozokon mindig rajta a „védjegy” az ujságot olvasó és cigarettázó ur. — Kapható minden jobb tőzsdében.

Halász Ferenc

a Modiano-gyár vezérképviselője.

védjegy.

Értesítés!

Van szerencsém a n. 6. közön-
ség b. tudomására hozni, hogy
Weitzer János-utca 15. szám
alatt

Órás és ékszerész

üzletet nyitottam. Hol raktáron
tartok mindennemű zseb- és fal-
órát, ékszereket a legegyszerűbb-
től a legdiszesebbig. Javítást el-
vállalok a legjuttányosabb árban.

Szíves pártfogást két

Gerber Henrik,
órák és ékszerész.

Kedvező alkalom!

Arad legforgalmasabb he-
lyén évek óta bevezetett
vevőkör

papírkereskedés

előnyösen átadó október 1-re,

esetleg előbb is áruval, vagy anél-
kül. Evante 6—7000 koronát tisz-
ván jövedelmez. Kényelmes, biztos
existencia. Teljes című levelek
„Komoly szándék” jellegű a ki-
adónivatalba kéretnek. 3188

**Gépolaj,
Hengerolaj,
Gépzsir,
Firneisz,**

641

Sózott hal,

**Köles kása,
Szalonna,
Házi szappan**

kapható

Kalmár Endre cégnél

Arad, Arpád-tér 5. szám.

Városi és megyei telefon 670.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek törti vevénnyel
adandók fel.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága előtt ismeretlen
ajánlattevők kötelesek a szállítóképeségüket és megbízhatóságukat
azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vál-
lalatuk telepe szerint tartoznak.

Oly ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munkák teljes-
tésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlataikban ily
képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.
Budapest, 1918. évi június hó 16-án.

A magyar királyi államvasutak
igazgatósága.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Gőzeke**bérszántásra kerestetik**

a battonyai határba egész szezon idejére.

Megkeresések

Kistompai intézőség Battonya

cimre kéretnek.

3157

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Ha szeplőjeitől

meg akar szabadulni,

Ha tiszta, fehér arcbőrt

őhajt, használjon okvetlen Hajós-téle

Ibolya „Doré” krém.

Ara egy tégelynek 1 kor. 20 fill.

Ibolya Doré szappan 1 K. 20 fill. Ibolya Doré puder 1 K. 20 fill.

Vigyázat a „Doré” szóra.

Legjobb fekete v. barna

Hajfestő

a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szőrvesztő-Depilator.

E kitaláció, a maga nemében párat-
lan szerrel minden alkalmatlan
szőrt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül
pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasításai 1 korona.

A fenti szerek kap-
hatók a kózdtonál **Hajós Arpád** gyógyszer-
házban

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapított 1908. évben az Aradmegyei Kórház számára.

Földhaszonbérlet!

Sofronya vasútállomás közvetlen közelében 250
hold (6 1100 □-os) szántóföld, mely-
ből jelenleg 200 hold tengeri, 50 hold kalásos, I. évi ok-
tóber hó 1-től egészben vagy részletekben bérbeadó.

Feltételek megtudhatók

Purgly László gazdasági intézőségénél Sofronyán.

Magyar királyi államvasutak igazgatóság.

125.941—1918. sz.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános versenyt
hirdet a piskii forgalmi műhely építési munkáinak elvállalására.

A tervek, a költségcsimítás, a szerződési tervezet, az ajánlati
minta, a pályázati és a munkák végrehajtásához kötött egyéb felté-
telek, Budapestén, a magyar királyi államvasutak igazgatóságának
magasépítmenyi ügyosztályában (VI. Terék-körút 56. sz. III. em. 14.
ajtó), továbbá az aradi üzemvezetőségénél és a piskii osztálymérnök-
ségénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők; a kiírási nyomtatvá-
nyok, tervekkel együtt a magyar királyi államvasutak igazgatóságá-
nak központi tervtárában (VI. Terék-körút 56. sz. földszint 24. ajtó)
hat korona lefizetése ellenében megszereshetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1918. július hó 18-án déli 12 óráig
nyújtandók be az alulírott igazgatóság építési és pályafenntartási fő-
osztálya igazgatójának titkáranál (Budapestén, VI. ker., Terék-körút
56. sz. I. em. 4. ajtó). Az ajánlatok és az ajánlat mellékletei ivan-
ként egy koronás bélyeggel ellátva és lepecsételve a következő fel-
irattal nyújtandók be:

„Ajánlat a máv. igazgatóságának 125941—916. számú hirdetmé-
nye alapján a piskii forgalmi műhely építési munkáira.”

Ajánlat csakis a kiírási művelethez tartozó költségcsimításban
felsorolt összes munkákra tehető.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1918. évi július
hó 17-én déli 12 óráig, az ajánlati végösszeg után 5% azas: Öt szá-
zalék bánatpénz gyanánt leendő le a magyar királyi államvasutak
központi főpenztárában (Budapestén, VI. ker., Andrassy-ut 75. sz. föld-
szint) akár készpénzben, akár állami letételekre alkalmas értékpapirokban.

A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.
Az értékpapírok a budapesti áru- és értéktőzsdén legutóbb jegy-
zett árfolyam szerint számíthatnak, de névértéken felüli számitásába
nem vételnek.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

As apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható.

Minden sor 8 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak akcentussal jelölendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vételnek fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

LEVELEZÉS.

Bétkedvelő

intelligens fiatal urind tisztességes ismeretséget keresem. Leveleket „Természet szerető” jellegű a kiadóba kérek. 2182

ALKALMAZÁST NYER.

Pénztár kezeléshez

intelligens leányt (lehetőleg elvett, ki már hasonló állásban volt) keres, helybéli drogueria. Írásbeli ajánlatok „Pénztárnoknő” jellegű kéretnék a kiadóba. 2181

4 közepeastályt

végzett, jó megjelenésű fiút gyarkornoknak felvevő Hanzs drogueria. 2182

Jobb nevelésű fiút

teljes ellátással tanulni felvevő Kertész Pál fűszerkereskedő Arad, Fábrián L. és Erzsébet-u. sarok. 2190

Fűszer- és vegyeskereskedésben 2 középiskolát végzett tanulókat felvevő. — Cím Cateán János, Brád. 2178

Intelligens,

lehetőleg iszraelita hársvezető, ki egyszersmind társalkodón és a betegápolásban is ért, kerestetik magányos urúhoz Makóra, hol nagy család is van. Jelentkezni Schwartz Hermannál, Attila-tér 4. szám. 2179

Iradaí téndőkben

jártas üzletvezetőt keres a Vakok Gyámoltó Orsz. Egyesület Aradi Fiókja Arad, Andrassy-tér 3. sz. 2175

Ugyes,

jól köpzett szongorista, vagy szongoristánő kerestetik moziba, jó fizetéssel. Ajánlatok Apolló-színház, Nagyvárad. 2177

Nyomdász-tanulónak

felvételt két fin, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Keresek azonnali felvételre fiatal, fűszerkereskedő segédet, ki magyar, német és románul beszél. Hirschmann Ignác Lippa. 2194

Könyvkötő leányok, valamint tanuló leányok felvételnek az Aradi nyomdászszövetés könyvkötészetében.

ALKALMAZÁST KERES.

Vinnyagott gépész

hadmentes, összes gépekhez ért, jó bizonyítvánnyal, alkalmazást keres nyári eszépiéshez. Cím a kiadóban. 2198

LAKÁST KERESNEK.

Keresek

egy kétágyas butorosított szobát olyan helyen, ahol kosztot is adnak. Ajánlatok „Házaspár” jelige alatt a kiadóba kéretnék. 2192

KIADÓ LAKÁS.

Három utcai,

4 udvari szobából álló II. emeleti lakás Andrassy-tér 8. sz. alatt azonnaira kiadó. Bővebbet a házmesternél.

Andrassy-tér 8. sz.

alatt egy I. emeleti utcai lakás, mely brodának, vagy üzleti célra igen alkalmas, azonnaira kiadó. Bővebbet a házmesternél.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Használt

iskolakönyveket legmagasabb árban vesz Ingusz I. és Fia, Weitzer J.-utca. 2185

Megvételre keresek

egy motor után akasztó ekét. Sohauer Vida Újszentanna. 2176

Hárs I-ső rendű

Manjuga és Tamatave kapható kis és nagy mennyiségben Pollák József cégnél. 2550

Hárs

manjuga- és tamatave minden mennyiségben kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2095

„Jou”

az ideális fehér vászon és antilop cipőtisztító szer. Kis üveg 80 fill., nagy üveg 1 K. 10 fillér, kapható kizárólag a Cipőtörszében. 181

Liptói túró,

Groier sajt és vaj naponta kapható kis és nagy mennyiségben Pollák József cégnél. 2549

As új házirendről

alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papírkereskedésében és könyvnyomdájában, Szabadság-tér 1. Telefon 208. 211

Borax

kapható Färber Lajos cégnél. 2779

Homok.

Finom vagy kavicsos homok házhoz szállítva kapható Poróannál, Boeszkó-utca 7. 2079

Rézkenpor

kapható Färber Lajos cégnél. 2421

Új butorhitel!

Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítók Garai Károly bej. cég butorüzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 2891

Kávé

minden mennyiségben és minőségben kapható Pollák József fűszerkereskedésében. 2774

Polgári

fiu- és leányiskolai használt tankönyveket legjobbat ad Málnerva, Kniser I. könyvkereskedés, Dobó-u. 1. sz. 1001

Használt

iskolakönyveket legmagasabb árban vásárol Kárpál könyvkereskedése. 2141

Homokfutókocsi

használt, megvételre kerestetik az ár megjelöléssel. Cím a kiadóban. 2150

ÜZLETEK.

A város legforgalmasabb helyén egy jömenetű fűszer- és csomagoló üzlet betegség miatt, azonnali eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2187

Borosjenőn

a Vincze-főle jóforralmu péksütőde lakóházánál, kerttel, eladó. Értekezhetni Borosjenőn vagy Aradon, Ferenc-tér 4. sz. 2178

Előnyomda

visszatérülés miatt eladó. Szabadság-tér 12. 2190

INGATLAN.

2 kishold

beltelekkel bíró egyemeletes adómentes bérház előnyös feltételek mellett eladó. Aradi Kereskedelmi Banknál. 2075

KÖLÖNFÉLE.

Elvezett

csőtörök délbe a Minorita-templomtól az Apolló-színházig egy díplafedelt női szanyóra, kis esüggő láncsal, Beesületes megtaláló kéretnék a kiadóhivatalban His jutalom ellenében átadni 2184

Modern

fehér gyermekocsi eladó. Erzsébet-közt 27., II. 12/a. 2191

Héhs Vasas chimaboca.

Suverén szer vérszegénység, apókór, szédülés, a vérszegénységből eredő ideg-bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, kiz, általános gyengeség ellen. Pérsatlan vérkőpó és vérjavító, biztos érvényes malárikus fertőzés- és minden infektívából eredő megbetegedés ellen ugy felnőtteknek, mint gyermekeknek. Ara 2-30 kos. Héhs gyógyszerház, Püdes gyógyszerház. 12

Szőrmék,

ruhaneműk, szőnyegek megóvására ajánlunk melykeveréket 40 és 80 filléres csomagokban. Legfinomabb masubimált Mattlein különként 1 kos. 20 fill. Rovasport szőrő dobozban 29, bédog dobozban 30 és 30, érvényben 20 és 30 fillér. Patkány levelet különként 2.50 K. Püdes gyógyszerház, Deák Ferenc-utca. Héhs gyógyszerház, Batthyányi-utca. 12

Melocit.

A legértelmesebb aranytű és finomított kávé, mélyes, mérs, alkás (szőnyeg) szőrt naponta ahányasor szőnyeges, gyapotsz szőtt folyadékai megtörlik. Az azc rögtön esedős nap lesz, mintha valami mecsé lehetett. Szőnyeg hazmattal volna bevonva. Az alkák pár nap alatt elmulnak. Ara 1 kosra. De Püdes és Héhs piperecsappon és vegyesüzlet gyára Aradon. Püdes mellett az használtjuk. 12

Dadogók

gyógypedagógiai tanfolyama Aradon.

Bármely fokú dadogás és beszédhiba — korra való tekintet nélkül — rövid idő alatt biztosan és tartósan gyógyítható egy teljesen új, radikális módszer alapján.

A Dr. Neumann tanár által kidolgozott módszer oly tökéletes, hogy minden, sőt legsúlyosabb dadogás is teljesen gyógyítható.

Gyógyászati eredménytelenségű végződött most egy kurzus Nagyváradon, amelyben a legnagyobb esélyek is előfordultak és a dadogások még csak nyoma is teljesen eltűnt.

Most Aradon egy kurzus nyílik meg, mely a februárban végződött követi és a tanár fővezető felügyelete alatt áll.

— Alulírott saját tapasztalatom alapján meggyőződve igazolom, hogy Dr. Neumann tanár módszerével a dadogók és más beszédhibákban szenvedőknek 4 hét alatt feltűnő szép és tökéletes eredményt értek el, miért is őt a dadogók oktatására a legbiztosabban ajánlom.

Arad, 1916. február 25-én.

Dr. Tisch Nór,

városl. tiszt. főorvos.

Jelentkezések Aradon csak vasárnap január 25-én d. e. 10—12 óráig, délután 4—6-ig és hétfőn 26-án d. e. 10—12 óráig elfogadjatnak a Fehér Kereszt-szállodában I. em. Neumann tanár beszédgyógyintézet. Dr. Bus orvos vezetése alatt Lisabohói. Mindenki külső kávé lesz tevé. 2181